

*NÉZSAI MIKSZÁTH KÁLMÁN SZLOVÁK
NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA*

PEDAGÓGIAI ROGRAM

2020.

Tartalomjegyzék

ISKOLÁNKRÓL	5
NEVELÉSI PROGRAM.....	6
A Köznevelési Törvény alapján elkészített új pedagógiai program bevezetésének ütemezése	6
Pedagógiai alapelveink.....	8
Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása.....	8
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai feladatai, eszközei, eljárásai	11
A nevelési program elemei	15
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	15
Iskolai egészségnevelési program.....	17
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	18
Iskolai környezeti nevelési program	21
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	22
A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	24
Az egységes alapokra épülő differenciálás	24
Pedagógusok helyi intézményi feladatai.....	28
Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	35
A kiemelt figyelmet igénylő tanulóinkkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	52
Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	53
A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	62
Az iskolába jelentkező tanulók felvételének, átvételének elvei.....	69
A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	70
A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának, szorgalmának ellenőrzése, értékelése	73
Helyi tanterv	83
Tantárgyi óraszámok:	84
Szlovák nyelv és irodalom.....	87
Szlovák nyelv és irodalom.....	129
Szlovák népismeret	152
Szlovák nyelv és irodalom.....	177

A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések.....	214
A Pedagógiai Program érvényességi ideje	214
A Pedagógiai Program értékelése	214
A Pedagógiai Program módosítása.....	215
A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala	215

Mottó: "Az iskola dolga,

hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,

hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,

hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére

és az alkotás izgalmára,

hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk,

és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."

(Szent-Györgyi Albert)

ISKOLÁNKRÓL

Iskolánk, a Nézsai Mikszáth Kálmán Szlovák Nemzetiségi Általános Iskola, mint épület 1961-ben nyitotta meg kapuit, akkor még csak 3 osztályteremmel. A falu lakói nagyon sok társadalmi munkát végeztek a pedagógusokkal együtt azért, hogy 1962/63-as tanévben már 8 osztályteremmel és kisegítő helyiségekkel működhessen a falu iskolája, melybe ebben az időben már az alsópetényi felső tagozatos tanulókat is fogadták.

Az 1973/74-es tanévtől csatlakoztak a körzeti iskolához Keszeg község felső tagozatos tanulói is.

Az iskolát 1983-85 között újították fel. Ekkor már körzeti oktatási feladatokat ellátó intézmény az iskola, melyben a nézsai tanulókon kívül a legéndi, alsópetényi és keszegi felső tagozatos diákok nevelését és oktatását biztosították, és Nógrádsáp iskoláját is igazgatása alá vonták.

A rendszerváltást követően az önállósodási törekvéseknek megfelelően Nógrádsáp önállósodott, majd a demográfiai adatok és törvényi változások következtében Legénd és Alsópetény jogutód iskolája lett, illetve Keszeg önálló utakon kezdett járni.

Jelenleg Alsópetény, Legénd, Keszeg, Nógrádsáp, Csővár, Penc és Felsőpetény településekről járnak hozzánk tanulók.

Iskolánk szlovák nemzetiségi nyelvoktató iskola, amely ellátja a nemzetiséghez tartozók nevelését-oktatását és tanrendjét ehhez igazítja.

NEVELÉSI PROGRAM

A KÖZNEVELÉSI TÖRVÉNY ALAPJÁN ELKÉSZÍTETT ÚJ PEDAGÓGIAI PROGRAM BEVEZETÉSÉNEK ÜTEMEZÉSE

Az elkövetkező években, az általános iskolákban a nevelő-oktató munka két pedagógiai program, és két helyi tanterv szerint folyik majd, hiszen

- a köznevelési törvény előírása szerint az iskola a pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be,
- illetve a Nemzeti alaptanterv bevezetéséről szóló rendelet szabályozása alapján a 2020-ban kiadott NAT 2020. szeptember 1-jén az első, az ötödik és a kilencedik évfolyamon – majd ezt követően minden tanévben felmenő rendszerben – kerül bevezetésre.

Ezért 2020. szeptember 1-jétől:

- az első és az ötödik évfolyamon az iskolai nevelés és oktatás a most felülvizsgált és módosított pedagógiai program és helyi tanterv szerint folyik majd;
- míg a többi évfolyamon a jelenleg is hatályos pedagógiai program és helyi tanterv szerint kell majd megszerveznünk a nevelő-oktató munkát.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantervek szerinti oktatást a következő táblázatban foglaltuk össze:

TANÉV								
2020 - 2021	020	013	013	013	020	013	013	013
2021- 2022	020	020	013	013	020	020	013	013
2022- 2023	020	020	020	013	020	020	020	013
2023- 2024	020	020	020	020	020	020	020	020

A táblázatban használt jelölések az alábbi pedagógiai programokat, illetve tantervi változatokat jelentik:

- **2013** = a 2012-ben felülvizsgált és módosított NAT, a köznevelési törvény, illetve a 2012-ben kiadott új kerettantervek alapján elkészített 2013 szeptemberétől érvényes pedagógiai program és helyi tanterv.
- **2020** = 5/2020 (I.31.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet módosítása szerint.

PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása

A Nézsai Mikszáth Kálmán Szlovák Nemzetiségi Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1. Iskolánk a családias léggör híve, melyet áthat az okos, követelő szeretet.

Ennek érdekében:

- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket,
- minden tanuló támaszkodhat a nevelők segítségére a tanulmányi munkában és életének egyéb problémáiban,
- személyre szabott oktatás, nevelés folyik,
- korrekt emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk a gyerekekkel, szülőkkel és a pedagógusok egymás közt.

2. Törekszünk a teljes személyiség fejlesztésére, korszerű ismeretek átadására.

Ennek érdekében:

- a mindennapi életben hasznosítható alpműveltséget nyújtunk,
- igyekszünk tanulóinkat felkészíteni az egyéni képességeiknek megfelelő továbbtanulásra,
- igyekszünk kialakítani olyan képességeket, melyek segítik a világban való eligazodást,
- fontosnak tartjuk a hagyományápolást, a haza, a szülőföld iránti szeretet kialakítását,

- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen.

3. Iskolánk folyamatosan részt vesz lakóhelyünk életében.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők.

4. Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében

- biztosítjuk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.

5. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,

- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a természet, a környezet értékeit,
 - más népek értékeit, hagyományait,
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,

- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai feladatai, eszközei, eljárásai

Az oktatási rendszer igen fontos meghatározója a hazai szlovákság életének is. A magyarországi szlovák nyelvszigetek közül Nézsza faluja a Nógrád megyei régióban a magyarországi társadalom és gazdaság integrált közösségének tagja, amelynek szórvány helyzetében a kettős identitás jellemző.

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános ember a nemzeti értékek és szlovák nemzetiségi hagyományok tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

1961-ben a Reviczky kastély épületében indult meg az általános iskolai képzés, amely szlovák nemzetiségi nyelv oktatását is célul tűzte ki és megőrizte napjainkig.

A Nézsai Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 1993-tól működik községünkben. A magyarországi szlovákok körében is meghatározó népszokások, viselkedési módok kijelölik a közösség cselekedeteit a társadalomban, a családban, a munkában, a hétköznapiokon és ünnepeken. A hagyományörzést tartják legfontosabb célkitűzésnek. (pl.: a szlovák majális keretében minden évben szlovák lakodalmat tartanak, jubiláló házaspároknak, a község falunapján hagyományos szlovák ételekkel kínálják a vendégeket, az iskolában minden adventi időszakban szlovák délutánt szerveznek)

Ezen mottóval jelöli ki hitvallását:

„A múltat tiszteld a jelenben és tartsd meg a jövőnek!”

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.

Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség,

6. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre.
7. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti (magyar és szlovák) múlt megismerése, megértése, emlékeinek,

hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti (magyar és szlovák) önbecsülés és hazaszeretet.

8. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás.
9. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	<ul style="list-style-type: none"> - Követelés. - Gyakoroltatás - Segítségadás - Ellenőrzés. - Ösztönzés. 	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése,

		<p>elfogadtatása.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	<ul style="list-style-type: none"> - Elbeszélés - Tények és jelenségek bemutatása - Műalkotások bemutatása - A nevelő személyes példamutatása 	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája 	<ul style="list-style-type: none"> - Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az,

hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)

- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

A NEVELÉSI PROGRAM ELEMEI

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A tanulók erkölcsi nevelése.

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

2. A tanulók értelmi nevelése.

Feladata: Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

3. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

5. A tanulók akarati nevelése.

Feladata: Az önismeret, a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

6. A tanulók nemzeti nevelése.

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

7. A tanulók állampolgári nevelése.

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

8. A tanulók munkára nevelése.

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

9. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

Iskolai egészségnevelési program

1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
- a táplálkozás,
- az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
- a családi és kortárskapcsolatok,
- a környezet védelme,
- az aktív életmód, a sport,
- a személyes higiénia,
- az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
- a szexuális fejlődés

területén.

2. Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

3. Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
- a) a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
 - testnevelés órák;
 - egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
 - az iskolai sportkör foglalkozásai;
 - tömegsport foglalkozások;
 - úszásoktatás;
 - b) a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagai (lásd a helyi tantervi részben)
 - c) évente egy egészségvédelemmel helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
 - d) az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt; csecsemőápolási, táplálkozási, túra);
 - minden fél évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra szervezése;
 - minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az ötödik-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan;
 - e) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele
 - félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
 - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
 - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;

- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel,
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

A megfelelő tantárgyak végleges formában megtalálhatók a helyi tantervben

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (elsősegély-nyújtó);

- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

Iskolai környezeti nevelési program

1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknál a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

2. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

3. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a) tantervben szereplő tantárgyak tananyagai,
- b) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;

4. A környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- évente egy környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése a „Föld napja” alkalmából játékos vetélkedővel, akadályversennyel az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
- minden fél évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;

- a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában
- felkészülés az ökoiskola programba való bekapcsolódásba.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk. Az órák szervezésénél cél az összes tanuló aktivitásának fenntartása.
- b) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.

- A tanulószervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
 - A feladathoz illeszkedő tanulószervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.
 -
2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:
- a) Hagyományőrző tevékenységek**
- Fontos feladat az iskola névadójának, Mikszáth Kálmán emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti témahét megrendezése.
 - Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: október 6. október 23. Karácsony, Himnusz születésnapja, március 15. Trianon és a Nemzeti összetartozás napja (jún. 4)
 - Minden évben ápoljuk a következő hagyományokat: Szüreti felvonulás, Márton nap, Mikulás, Adventi előkészületek és Adventi gyertyagyújtás, Szlovák karácsony, Farsang, Vers- és mesemondó verseny, Anyák napja, Madarak, fák napja, Suliváro foglalkozás a jövőendő első osztályosoknak, Iskola éjszakája, Bankett, Ballagás

b) Diákönkormányzat.

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőit, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák-önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

c) Diákétkeztetés.

A tanulók számára – igény esetén – napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) vagy ebédet (menzát) biztosít az Önkormányzat az iskolával együttműködve. Az étkezéshez a kulturált körülményeket és annak megszervezését az iskola biztosítja. Az étkezési térítési díjakat az Önkormányzat által meghatározott módon kell befizetni.

d) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére megfelelő számú felzárkóztató órát szervezünk.
- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére képesség fejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv, idegen nyelv és matematika tantárgyakból.
- További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a köznevelési törvény előírása alapján heti két órában elsősorban azok a tanulók vesznek részt,
 - akiknek a nevelési tanácsadóban erre javaslatot tettek (SNI), heti 1 órában (BTMN)

f) Szakkörök. A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

g) Versenyek, vetélkedők, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük.

h) Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok). Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek. A projektoktatás egy iskolai napon legalább 3 órát meghaladó foglalkozás, vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási - tanítási folyamat. Iskolánkban évente ismétlődnek azok a témanapok, amelyek a hagyományörzéssel, az egészségvédelemmel, a természet- és környezetvédelemmel, iskolánk névadójával kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel.

i) Tanulmányi kirándulások. Az iskola nevelői a tanulók számára gyalogos vagy kerékpáros tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.

j) Osztálykirándulások. Az iskola nevelői az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola törekszik arra, hogy a nehéz szociális körülmények között élők gyermekei számára erre forrásokat keressen.

k) Erdei iskolák, táborozások. A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások. Az erdei iskolai foglalkozásokon és a táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél

jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

l) Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

m) Iskolai könyvtár. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

n) Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

o) Hit-és vallásoktatás. Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

Pedagógusok helyi intézményi feladatai

1. A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

2. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon.
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.

- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

3. A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

4. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése.

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.

- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

5. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

6. Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

7. Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óraközi szünetekben.

- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

8. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

9. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés.

- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

10. Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

11. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.

- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

12. Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiken.

13. Az iskola képvisellete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.

14. A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

15. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettal kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló tovább haladásának feltételeiről.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.

- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.

Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.

- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.

- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (érdemjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

a) A tanév elején összeállított munkaterv

- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.

- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
 - Az osztály diákközösségének vezetői.
 - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
- Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
 - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.
3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló
- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanuló
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya

- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamisméltésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
 - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
 - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
 - A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
 - Továbbtanulás iskolatípusok szerint
 - Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya

- Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
- Szakiskolába (szakmunkásképzőbe) felvett tanulók száma és aránya
- Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
 - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

4. Az osztályfőnöki órák témái

- a) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin
- A házirend szabályainak megbeszélése.
 - Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
 - Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
 - Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
 - Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
 - A kerékpáros közlekedés szabályai.
- b) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák
- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.
 - Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
 - Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
 - Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
 - Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
 - Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
 - Megemlékezés az iskola névadójáról.

- Osztálykirándulás előkészítése.

c) Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:

5. évfolyam

Tananyag: Tanuljunk tanulni Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek. A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban.

Követelmény: A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekel, amit szívesen csinállok.

Tananyag: Személyiségünk Önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély.

Követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: Test és lélek Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségese. Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés). Életrend, életritmus. Szabadidő helyes felhasználásáról.

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk. Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: Tudni illik Az étkezés illemtana. Öltözködés, kultúrája. Szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.

Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: Családi élet Alkalmazkodás a családban. Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapiak, ünnepek).

Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: Közlekedés Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek.

Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

6. évfolyam

Tananyag: Gondolkodás, kommunikáció, tanulás. Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás.

Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkiert, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: Személyiségünk. Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.

Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként

való elfogadására. Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: Test és lélek egysége. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiénia. Növekszem, változom.

Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: **Tudni illik** Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. Telefonálás illemtana. Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.

Követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete.

Tananyag: **Családi élet** Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érés, nemi higiénia. Környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.

Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: **Közlekedés** Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

7. évfolyam

Tananyag: **Test és lélek,** egészség, betegség, fogyatékoság. Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiénia. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.

Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: **Személyiségünk** Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.

Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: **Pályaorientáció** Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kez ügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. Képesség és teljesítmény összefüggése. Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejezni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét. Értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat. Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: **Közlekedés** A KRESZ szabályai. Az elsősegélynyújtás szabályai. Veszélyhelyzetek kialakulása.

Követelmény: Előrelátással hárítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: **Tudni illik** Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás. Társalgás illemtana. Hogyan? Miről? Kamaszszerelem.

Követelmény: Helyes viselkedési formák tudatosítása.

8. évfolyam

Tananyag: **Személyiségünk** Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagamról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat,

énideál, értékek. Önértzet, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelem, akaratérő, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének, máságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitatkozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet (jót jól). Mozgatóink. Meghatározottságaink, gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Életkorok jellemzői.

Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: **Pályaorientáció** Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírás, kez ügyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes

munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.

Tananyag: Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaa ajánlatok. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelm, motiváció a pályaválasztásban. Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni. testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.

Követelmény: A tanuló tudja: Azonosítani az érdeklődési területek és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Családi élet Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése. Családi szabadidő szervezés.

Követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

- d) Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően
- A tanulást is tanulni kell

- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnepek a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik
- Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája
- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bíráló, önbíráló
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka

- A pénz szerepe életünkben
- Ápolt, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?
- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre
- Jövőnkre készülünk
- Harcban önmagunkkal
- Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapi és ünnepek a családban
- Korunk jellemző betegségei
- A fiatalkori bűnözés
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különböző tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illemtana
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érettség tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtana

- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
- Iskolai hagyományok megismerés
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia
- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Családi munkamegosztás, segítség otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása

- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulóinkkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

1. Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

2. Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű

tanulók egyéni fejlesztését.

1. Sajátos nevelési igényű tanulók

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl egyéni fejlesztési terv alapján gyógypedagógus, logopédus vezetésével terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;

- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- a szülővel való együttműködés;
- családlátogatások;

3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;

iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport,)

4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;

Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

1. Az iskola közösségeinek együttműködése

Az intézményvezetés és a nevelőtestület együttműködése

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

1. Az együttműködés fórumai:

- az igazgatóság ülései,
- az iskolavezetőség ülései,
- a különböző értekezletek,
- megbeszélések,
- stb.

2. Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.

3. Az intézményvezetés az aktuális feladatokról a tanári szobában elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.

4. Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:

- az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség felé.

5. A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetőségével

A szakmai munkaközösségek együttműködése

1. Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
2. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
 - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
 - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
 - iskolán kívüli továbbképzések,
 - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
3. A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.
4. Intézményünkben két szakmai munkaközösség működik (alsós és felsős).

Az iskolai szülői szervezet és az iskola közösségeinek együttműködése

1. Az szülői szervezet az iskola közösségeivel az szülői szervezet teljes jogú tagjain és a meghívottakon keresztül tartja egymással a kapcsolatot.
2. Az szülői szervezet tagjai rendszeres időközönként – évente legalább három alkalommal – kötelesek tájékoztatni az általuk képviseltek az szülői szervezet tevékenységéről, valamint kötelesek az általuk képviseltek kérdéseit, véleményét, javaslatait az szülői szervezet felé továbbítani.
3. Az szülői szervezet ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt:
 - az iskola igazgatója, igazgató helyettese
4. Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola igazgatója rendszeresen – évente legalább két alkalommal – köteles tájékoztatni az szülői szervezetet.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen.
 - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
3. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az intézményi tanáccsal, illetve az szülői szervezetekkel.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1. A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
 - sportélet;
 - túrák, kirándulások szervezése;

- kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolai honlap).
5. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
 - a házirend elfogadása előtt,
 - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
 - rend elfogadása előtt.

6. A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
 - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
 - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

b) Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b) Szülői értekezlet.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c) Fogadó óra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

3. A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
4. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi szülői szervezethez fordulhatnak.
5. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy intézményi tanáccsal, illetve az szülői szervezetekkel.
6. A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
7. Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.
8. A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- az iskola igazgatóhelyetteseinél;
- a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél.

Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Az intézmény fenntartójával: Nézsa Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 2618 Nézsa, Park u. 1.
- Az intézmény működtetőjével: Nézsa Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 2618 Nézsa, Park u. 1.
- A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal: Nézsa Közös Önkormányzati Hivatal 2618 Nézsa, Park u. 1.
- Legéndi és az Alsópetényi Polgármesteri Hivatallal
- A megyei pedagógiai intézettel: Nógrád Megyei Pedagógiai Szakmai szolgáltató Intézet 3100 Salgótarján, Ruhagyári u. 9.
- A helyi oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel:
- Gyermeki Csodakert Óvoda 2618 Nézsa, Szondi u. 48.
- Az alsópetényi és legéndi óvoda vezetőivel
- A területileg illetékes nevelési tanácsadóval: Nevelési tanácsadó 2660 Balassagyarmat, Ady E. u. 27.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

1. Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

- Az iskolát támogató alapítvány Gyermekünkért alapítvány kuratóriumával.

- „Együtt a gyermekekért” Család – és Gyermejkölési Szolgálat 2621 Verőce Váczi Mihály út 17.

- a helyi katolikus, illetve a szomszéd település evangélikus gyülekezetével

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató vagy az igazgatóhelyettes a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.

- A tanulók veszélyeztettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a fentebb megnevezett gyermekjóléti szolgálattal. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgatóhelyettes a felelős.

2. A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn a helyi háziorvossal és a védőnői szolgálattal, és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
 - osztályozó vizsga,
 - pótló vizsga,
 - javítóvizsga.
2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
 - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
 - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
3. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
4. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerint kell megszervezni.

6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
 - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor)
- közölni kell.

7. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

Az osztályozó vizsgák részletes követelményei felmenő rendszerben a kerettanterv bevezetésével fokozatosan kerülnek kidolgozásra

8. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetis meret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
Nemzetiségi nyelv (szlovák nyelv)	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természeti meret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
Nemzetiségi nyelv (szlovák nyelv)	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

Az osztályozó és javítóvizsgák részletes követelményei először az első és ötödik, majd felmenő rendszerben a többi osztályfokban kerülnek kidolgozásra.

Részletesebben a tanulmányok alatti vizsgaszabályzat külön mellékletben.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Házi feladat szabályai

1. A tanulók nemzeti köznevelési törvényből, és az intézmény házirendjéből is fakadó kötelessége a tanulás.
2. A tananyag tanórai feldolgozása mellett a tanulók számára fontos az otthoni tanulás, gyakorlás, felkészülés. A pedagógusok a tanulók tananyag elsajátításának érdekében szóbeli és írásbeli házi feladatot adhatnak.
3. A kötelező szóbeli és írásbeli házi feladat mennyisége nem haladhatja meg alsó tagozaton a 60 percet, felső tagozaton a 120 percet. Hétvégén sem adható több házi feladat, mint a hét többi napján. Csak olyan házi feladat adható, amelynek előkészítése a tanórán már megtörtént. Hosszabb iskolai szünetekre kötelező házi feladat nem adható.
4. A tanulókat motiváló, szorgalmi házi feladat a pedagógus szándékától, pedagógiai céljától függően, tetszőlegesen adható. A házi feladatokat a tanár és a tanító saját módszereivel ellenőrzi. A házi feladat elkészítését a napközi otthonban a napközis nevelő ellenőrzi.

Az otthoni (napközis) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Cél: Az önálló tanulás és ismeretszerzés módszereinek elsajátíttatása, az állandó önművelés igényének és készségeinek megalapozása. A tanulás gazdaságos, képességekhez mérten eredményes, kedvvel végzett tevékenység kialakítása.

Feladat:

- A személyiség optimális fejlesztése.
- Az ismeretek megértését előkészítő, rögzítő, megszilárdító, gyakorló tevékenység végzése - A tanulási szokások, tevékenységek fejlesztése.
- Tanulási technikák elsajátítása.
- Tanulási módszerek kiválasztása.

Az iskolai házi feladat adásával nevelési szándékunk:

- A házi feladat adásával erősíteni kívánjuk az órákon megtanultakat.
- Fejlesztetni akarjuk az adott témában a tanulók készségeit, képességeit.
- Az új anyagot, ismereteket kívánjuk a feladattal előkészíteni.
- A házi feladat mennyisége csak olyan nagyságú lehet, hogy a tanár a következő órán ellenőrizni tudja.

A feladatadás gyakorisága:

- Minden egyes tanítási órához kapcsolódóan adható.
- Nagyobb terjedelmű írásbeli munkát (fogalmazás készítése, esszéírás) hosszabb határidővel ajánlatos tervezni.

Az iskolai dolgozatok szabályai

Az iskola minden tanulójának joga, hogy - a dolgozatait megtekintse;

- kérje, hogy egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot ne írassanak vele tanárai (Témazáró dolgozatnak minősül az a számonkérés, amely egy meghatározott témakört összefoglalás és ismétlés után zár le.);

- kérje, hogy a témazáró időpontját öt munkanappal előre tudja;

- megtekintse a kijavított dolgozatot nyolc munkanapon belül.

A szülő tájékoztatása

- A szülő joga, hogy a fogadóórán, szülői értekezleten gyermeke dolgozatait megtekinthesse. - Az érdemjegyről a szülőt a tájékoztató füzetten keresztül tájékoztatni kell.

A pedagógus teendői:

- A nevelő a tanítási anyag elsajátításának mértékéről számonkérés formájában győződik meg. A számonkérésnek rendszeresnek kell lennie.

Az iskolai dolgozatok formái:

- napi rendszerességű

χ szóbeli χ írásbeli - témazáró feladatok

Egy-egy téma rendszerező összefoglalása után írásban.

A témazárók érdemjegyei a tanulói értékelésben súlypontosak.

Év végi, félévi felmérések

- Egy nagyobb időszak tantervi követelményeinek elsajátításáról adnak számot a tanulók. - Legalább egy óra áttekintés előzze meg a megírást.

Országos mérések

- Az OH által szervezett mérésekbe való bekapcsolódás.

- Érdemjegyeket a tanuló nem kap érte. A nevelő a tanulót külön feladattal is megbízhatja, vagy a tanuló önként vállalhat feladatokat.

Az itt végzett munka része lehet a tanulói értékelésnek. A külön feladat formái: - beszámoló készítése az adott témakörben, - gyűjtőmunka, - egyénre szabott fejlesztő feladat.

Az iskolába jelentkező tanulók felvételének, átvételének elvei

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz. Körzeten kívüli jelentkező esetében a megadott létszám keret alapján dönt az iskolavezetés a felvételtől.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse, továbbá iskolaérettségéről megfelelő igazolással rendelkezzen.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a szülő személyi igazolványát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - a gyermek OM azonosítójának igazolását, melyet az óvoda ad ki;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;

- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
 6. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket **a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben** meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
 7. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.

2. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra, valamint a technika, életvitel és gyakorlat.
3. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
4. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket az aktuális tanév előtt tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
5. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
 - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
 - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
 - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
6. 17/2014. (III.12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás , a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjének megfelelően iskolánk tanulói ingyen tankönyvben részesülnek.

7. A fenntartó váltás lehetőséget ad az iskolai felszerelések és taneszközök kiválasztásánál a jobb minőségű eszközök és taneszközök vásárlására, amely a pedagógiai munkánk színvonalát is javítja.

A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának, szorgalmának ellenőrzése, értékelése

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

3. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:
 - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
 - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

4. A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:
 - az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
 - a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.(A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)

5. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
6. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:
- Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
 - A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
 - Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
 - KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
 - JÓL TELJESÍTETT
 - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
 - FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL
 - A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
7. A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

8. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).**
9. A rendszeres visszajelzés érdekében az érdemjegyek száma a heti 1 órás tantárgyakból félévente legalább 3, a heti 2-3 órás tantárgyakból havi 1, a heti 4-5 órás tantárgyakból félévente legalább 7 érdemjegy. Kivéve a testnevelés tantárgyat, ahol a havi 1 érdemjegy az elvart.
10. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
11. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-33 %:	elégtelen (1)
34-50 %:	elégséges (2)

51-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

12. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

13. A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzzi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

14. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli figyelmeztetője, intője vagy megrovása.

c) **Változó (3)** az a tanuló, aki.

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- osztályfőnöki figyelmeztetője van.

d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;

- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki figyelmeztetője vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

15. A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

16. A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzzi.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

17. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
 - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;

- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

18. Azt a tanulót, aki képességihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

19. Az iskolai jutalmazás formái, melyet írásba kell foglalni és a szülő tudomására kell hozni:

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók Mikszáth emlékplakettet és könyvjutalmat kapnak, melyet a ballagási ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

- e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

20. Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,

21. vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni, melyet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

22. Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- napközis nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés;
- tantestületi intés;
- tantestületi megrovás.

23. Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

24. A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

25. Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene ***a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény*** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

HELYI TANTERV

1. Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervre épül:

Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet kerettanterve

5/2020 (i.31.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló Szlovák nemzetiségi nevelés és oktatás 1.2 pontjában meghatározott nyelvoktató szlovák nyelv és irodalom, valamint a 2. pontban meghatározott szlovák népismeret kerettantervi anyaga.

Iskolánk ellátja a szlovák nemzetiséghez tartozó tanulók oktatását is.

Nyelvoktatás formája:

Hagyományos nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás

A hagyományos nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatásban a tanítás nyelve a magyar nyelv, a nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgyat tanítási óra keretében az első évfolyamtól oktatjuk.

2. Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.
3. Iskolánk az ötödik évfolyamon választható *Dráma és tánc*, illetve *Hon- és népismeret* tantárgyak közül a *Hon- és népismeret* tantárgyat tanítja, melyet az új nemzetiségi kerettanterv értelmében a szlovák hon- és népismeret vált föl.

4. Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon az angol nyelvet tanulják.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei iskolánkban a következők: amennyiben az osztálylétszám indokolja az idegen nyelvet, nemzetiségi nyelvet, magyart nyelv és irodalmat, matematikát és technikát felső tagozaton bontunk. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának erősítésére. Évfolyam szinten csoportbontásban biztosítjuk a szülők választása szerinti etika órát illetve hit- és erkölcsstan oktatás

Tantárgyi óraszámok:

Évfolyam	SSZ.
Kötelező tantárgyak									
Magyar nyelv és irodalom									4
Szlovák nyelv és irodalom									0
Élő idegen nyelv									0
Matematika									9
Erkölcstan									

Történelem és állampolgári ismeretek									
Népismeret nemzetiségi									
Környezetismeret									
Fizika									
Biológia									
Kémia									
Földrajz									
Informatika									
Ének-zene									
Rajz és vizuális kultúra									
Technika és életvitel									
Digitális kultúra									
Testnevelés és sport									8

Osztályfőnök ki									
Ebből nemzetiségi többség Kn.tv.6.melléklet D									5
Ebből szabadon tervezhető órakeret									0
Kötelező órák Kntv.6.m.B+D	6	7	7	9	0	0	3	3	35
Max. Kntv. 6.mell.B+D+Nat 8.§.da	7	1	1	3	1	4	7	7	61
Idegen nyelv									
Matematika									
Testnevelés és sport									
Ének-zene									
Rajz és vizuális kultúra									

Technika és életvitel									
Választható órák									
Max. összesen									

Szlovák nyelv és irodalom

(A nyelvoktató, a bővített és a kiegészítő nemzetiségi nevelés-oktatás számára)

A szlovák nemzetiségi nevelés-oktatás a magyar közoktatás szerves része. Célkitűzéseit a Nemzeti Alaptantervben és a Nemzetiség iskolai oktatásának irányelvében foglaltakkal összhangban valósítja meg. Így általános célja és feladata azonos az iskolai nevelés-oktatás céljaival, feladataival. Olyan alapvető és továbbfejleszthető ismereteket ad, kulcskompetenciákat fejleszt, melyek az egyén boldogulásának szempontjából meghatározóak, lehetővé teszik az önálló ismeretszerzést, az élethosszig tartó tanulást.

A szlovák nemzetiségi nevelés-oktatás célja a tanulók nemzetiségi közösségéhez való tartozásának erősítése, a nyelv kommunikatív értékének megismertetése és átadása. A szlovák nemzetiségi nyelv és irodalom oktatása az alsó tagozaton lehetőséget teremt arra, hogy a tanulók a nyelv tanulása során megismerjék a nemzetiség történelmét, múltját, szellemi és anyagi kultúráját, ápolják a hagyományokat, szokásokat. Őrizzék meg és erősítsék nemzetiségi önazonosságukat, és tegyenek szert valós önismeretre. Viszonyuljanak pozitívan a szlovák nyelvhez, nemzetiségi kultúrához. Ismerjék meg és

gyakorolják a nemzetiségi jogokat, vállalják másságukat, legyenek toleránsak, nyitottak, fogékonyak a különböző kultúrák iránt.

A közös tudás, a közös nyelv ismerete hozzájárul az identitás fejlesztéséhez, megőrzéséhez. A közösséghez való tartozás élménye, a nemzetiség értékeinek megismerése és megőrzése erősíti kötődésüket, fejleszti személyiségüket, motiválja nyelvtanulásukat.

A szlovák nemzetiségi nevelés-oktatás során a tanulók számára nyilvánvalóvá kell tenni a nyelvi és kulturális gazdagság előnyeit, segítve ezzel a reális nemzetkép és nemzetiségkép kialakítását. A nyelv tanulása, tudása megtartja és alakítja a közösséget. Általa lehetővé válik a nemzetiség és az anyaország irodalmi értékeinek megismerése.

A szlovák nemzetiségi nyelv tanításának célja olyan gyakorlati szókincsre épülő, biztos és használható nyelvtudás megszerzése, nyelvi készség kialakítása, melynek során a tanulók, művelt köznyelvi szinten, másokkal szóban és írásban kapcsolatot tudnak teremteni. A nyelvi alapkészségek birtokában ki tudják fejezni gondolataikat, alkalmazni tudják ismereteiket.

A kommunikatív nyelvi kompetenciák kialakításával, fejlesztésével az alapkészségek – hallás, beszéd, olvasás és írás – olyan szintre fejlődnek, melyek képessé teszik a tanulókat arra, hogy a nemzetiségi nyelvet megfelelően használják személyes, oktatási és közéleti kontextusban is. Képessé válnak nyelvtudásukat megőrizni, fenntartani, fejleszteni, bővíteni egész életük során.

Az egyre nagyobb asszimilálódás következtében a tanulók családból hozott nyelvtudása már igen csekély. Így az iskola meghatározó szerepet tölt be a nemzetiségi nyelv elsajátításában. Fontos, hogy az ismeretek közvetítése játékosan, változatos formában, élményszerűen, fokozatosan történjen.

Tapasztalja meg a tanuló, hogy anyanyelvén kívül szlovák nemzetiségi nyelven is ki tudja magát fejezni, meg tudja magát értetni a közösség tagjaival. Merítsen bátorságot, szerezzon önbizalmat a szóbeli megnyilvánuláshoz, küzdje le gátlásait, szorongását. Sajátítsa el az egyéniségének, életkorának megfelelő nyelvtanulás módszereit és sikerrel alkalmazza azokat.

1–2. évfolyam

Az alapfokú nevelés-oktatás bevezető szakasza átvezeti a tanulót az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai életbe, a tanulásba. Megőrzi és továbbfejleszti a tanuló egyéni megismerés iránti vágyát, nyitottságát, tudni akarását, érdeklődését, fogékonyságát, s figyelembe veszi az egyéni különbségeket is. Segíti fejlődését, kielégíti játék- és mozgásigényét. Éléményszerű tanulással, izgalmas, kreatív, ösztönző feladatok sokaságával sajátítja el az állampolgári teendőket, valamint a demokratikus viselkedés szabályainak alapjait: együttműködik és követi a közösségi szabályokat. Felébred benne az igény, hogy szlovák nemzetiségi nyelven fejezze ki magát.

A szlovák nyelv és irodalom tanítása az oktatás bevezető szakaszában alapozó jellegű. A tanuló nyitottá válik a szlovák nemzetiségi nyelv és kultúra befogadására. Fő cél a tanuló érdeklődésének felkeltése a szlovák nemzetiségi nyelv és kultúra iránt, vidám, pozitív légkör megteremtésével, népi játékok, versek, dalok, játékos tevékenységek segítségével. A játékos ismeretközvetítés, a változatos és differenciált tevékenységek lehetővé teszik a tanulóban a szlovák nemzetiségi nyelv és kultúra iránti pozitív viszonyok kialakítását, a nyelv megszerettetését. Az oldott, barátságos, feszültségmentes hangulat növeli a tanuló bátorságát, önbizalmát. Az élményeken alapuló ismeretszerzés, a helyzetgyakorlatok, a testbeszéd elősegítik a tanuló kapcsolatteremtését, kooperálását, fejlesztik kreativitását, kifejezőkészségét, valamint mozgáskultúráját.

A szlovák nemzetiségi hagyományok, a helyi szokások megismerése, ápolása és megőrzése arra készíti a tanulót, hogy elődei ismereteit, kultúráját tisztelje, erősítse. Törekszik a mások számára érthető beszédre. A tanulóban kialakul az igény, hogy gondolatait, egyszerű mondatait szlovák nemzetiségi nyelven is ki tudja fejezni. Képes szlovák nemzetiségi versek, találós kérdések elmondására, a ritmusérzékét és a mozgáskultúrát fejlesztő játékokra és gyakorlatokra, ritmusos és énekes rögtönzésekre, szerepjátékokra.

A szlovák nemzetiségi nyelv tanításának kezdő szakaszában a nem verbális kommunikáció megfigyelése és alkalmazása áll a központban. Ezt követi az egyszerű utasítások, kifejezések, kérdések megértése, valamint az ezekre történő reagálás. Ezután kap szerepet az egyszerű beszédhelyzetek eljátszása, a beszédkészségre, a pontos hangképzésre, helyes artikulációra, kiejtésre való törekvés. A versek, dalok, mesék, mondókák, nyelvi játékok előadása során a tanuló törekszik a szép, kifejező beszédre, a hiteles előadásra, élmény nyújtására. A betűtanulás időszaka után (2. osztályban) az olvasás, az írott szöveg megértése, a kifejező, értő olvasás, a szöveggel való foglalkozás kerül előtérbe. Az olvasásértés és az írás előkészítési szakaszában a szlovák szövegek csak magyar betűket tartalmaznak. A tanuló az olvasás és az írás jelrendszerének elsajátításakor ismeri meg a magyartól eltérő, sajátos szlovák hangok (ch, š, y, ý, ž, č, ť, ä, ň, ľ, ô, ď) tiszta, helyes képzését, kiejtését, hibátlan alakítását, kapcsolását, írását. Az olvasás során átélt élményeit, érzelmeit képileg is ki tudja fejezni, meg tudja jeleníteni. Ezt követően az írásbeli szövegalkotás, íráskészség, helyesírás, íráskép, külalak fejlesztése történik. Cél az olvasható írás, a tetszetős külalak, a tiszta, rendezett füzetvezetés, a megfelelő írástempó kialakítása.

Az önálló tanulás képességének megalapozásához szükséges a tanuló önálló, kreatív és magabiztos feladatvégzésének kialakítása és bátorítása. Ennek legfőbb eszköze a folyamatos, egymásra épülő és differenciált egyéni vagy csoportos tevékenység típusok bevonása a pedagógiai folyamatba. Ugyancsak fontos az egyéni tanulási stílus alakulásának támogatása, a hatékony tanulási szokások megerősítése. Ösztönözni kell a tanulót arra, hogy a tanórán és azon kívül is használja a különféle rendelkezésére álló forrásokat.

A tanulóban fokozni kell a tudatosságot, a kitartást és az igényességet a különböző nyelvi tevékenységekben, segíteni kell őt, hogy tanulási tevékenységét fokozatosan növekvő időtartamban legyen képes irányítani.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédértés Nem verbális kommunikáció alkalmazása, a hallott szöveg megértése	Ór akeret 20 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	<p>A szlovák nyelv és irodalom megszerettetése játékos tevékenységeken keresztül.</p> <p>A látott, nem verbális kommunikáció megértetése, alkalmazásának elsajátíttatása a környezettel történő kapcsolattartás során.</p> <p>Készítetés a hallás utáni megértés elősegítésére.</p>	
Tevékenységek/Ismeret ek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A nem verbális kommunikáció megértése, utánzása, az adott válasz helyessége.</p> <p>Tekintet, arcjáték, testmozgás helyes alkalmazása, kifejezőkészség erősítése.</p> <p>Gesztus, mimika, testtartás üzenete.</p> <p>Aktív szerep vállalása páros és csoportos szituációs játékokban.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – megérti a nem verbális kommunikációt; – helyesen alkalmazza a metakommunikációs eszközöket; – megérti az egyszerű utasításokat, kéréseket, társai közlését; – aktívan vesz részt az órai munkában. 	<p>Magyar nyelv és irodalom: szituációs játékok.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> mozgáskultúra, testtartás.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> szerep- és szituációs játékok.</p>

<p>Az órán elhangzott kérések, utasítások megértése, lényegének kiemelése és alkalmazása.</p> <p>Kifejezések megértése, helyes reagálás ezekre a metakommunikáció segítségével.</p>		<p><i>Vizuális kultúra:</i> fényképek és rajzok, képsorozatok, kompozíciók, én és a társaim.</p> <p><i>Ének-zene:</i> rövid dalok, játékok.</p>
---	--	---

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Metakommunikáció, tekintet, arcjáték, testbeszéd, köszönés, bemutatkozás, kérés, köszönet, búcsúzkodás, kiolvasó, mondóka, vers, mese, játék.</p>
------------------------------------	--

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Beszédképesség Egyszerű, mindennapi kommunikáció</p>	<p>Órakeret 20 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Iskolaérettség.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A mindennapi kommunikációban történő aktív részvétel bátorítása, fejlesztése. A hallott szó, kifejezés megértésének, hibátlan reprodukálásának elősegítése. Az aktív szókincs bővítése.</p>	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Beszédtechnika fejlesztése; beszédleégzés, hangadás, kiejtés, kifejezés gyakorlása.</p> <p>A magyartól eltérő, sajátos szlovák hangok tiszta, helyes képzése, ejtése.</p> <p>A megfelelő beszédleégzés, artikuláció, intonáció elsajátítása, ezek helyes alkalmazása.</p> <p>A hallott szavak, szófordulatok, egyszerű üzenetek, kérdések, kérések megértése, az ezekre történő helyes reagálás.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – tisztán artikulál, helyesen képi a szlovák hangokat; – a szavak kiejtése során alig vét beszédtechnikai hibákat; – a mindennapi kommunikációban illendően és helyesen alkalmazza a köszönés, bemutatkozás, kérés, köszönet, búcsúzkodás nyelvi formáit; – megérti és megfelelően használja a tanult szavakat. 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i></p> <p>hangképzés, kifejezőkészség, beszédművelés, beszédleégzés, testtartás.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Beszédtechnika, kommunikáció, szókincs, párbeszéd, köszönés, bemutatkozás, kérés, köszönet, búcsúzkodás.
----------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédkészség Szóbeli szövegek megértése, értelmezése, alkotása	Óra keret 20 óra
--------------------------------------	--	------------------------

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A hallott szavak, szófordulatok, egyszerű üzenetek, kérdések, kérések megértése, az ezekre történő helyes reagálás.	A tanuló <ul style="list-style-type: none"> – megérti és megfelelően alkalmazza a tanult szavakat; – megérti az egyszerű kérdéseket, megfelelően reagál rájuk. 	Magyar nyelv és irodalom: utasítások, kérések. <i>Környezetismeret:</i> tanszerek, felszerelések.
Előzetes tudás	Iskolaérettség.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A társakkal és felnőttekkel történő nyelvi kapcsolatteremtés elősegítése. A nemzetiség nyelvén, egyszerű beszélgetésbe történő bekapcsolódás szorgalmazása. Beszédbátorság fejlesztése.	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Beszédtechnika, kommunikáció, szókincs, párbeszéd, utasítás, kérés, tanszer, felszerelés.
-------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédképesség Szlovák nyelven történő kapcsolatteremtés	Óra keret 30 óra
--------------------------------------	---	------------------------

Előzetes tudás	Iskolaérettség.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A társakkal és felnőttekkel történő nyelvi kapcsolatteremtés megalapozása.</p> <p>A nemzetiség nyelvén, egyszerű beszélgetésbe történő bekapcsolódás szorgalmazása.</p> <p>A beszédbátorság növelése. A szereplési vágy és az önbizalom fejlesztése.</p>

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Az aktív szókincs értelmezése, megértése, bővítése és alkalmazása, képi megjelenítéssel, képek és szavak egyeztetésével.</p> <p>Bekapcsolódás egyszerű párbeszédbe és annak folytatása.</p> <p>Én és a környezetem; Én és a családom. Iskolás vagyok.</p> <p>Elnevezések, megszólítások, cselekvések megismerése.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – megérti és megfelelően alkalmazza a tanult szavakat; – megérti az egyszerű kérdéseket, megfelelően reagál; – bekapcsolódik az aktuális párbeszédbe; – a megkezdett párbeszédet tudja megfelelően folytatni; – meg tudja nevezni családtagjait, tantárgyait. 	<p>Magyar nyelv és irodalom: család és tagjai.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> szerep- és szituációs játékok.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> képek, képsorozatok, fotók, kompozíciók, rajzok; én és a családom.</p>

		<p><i>Ének-zene:</i> rövid dalok az iskoláról, a családról.</p> <p>Szlovák népismeret: a család és tagjai.</p> <p><i>Matematika:</i> csoportosítás, halmazok.</p>
--	--	---

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Én és környezetem, otthon, cselekvés, családtag, iskola, órarend.
----------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédkésztség Szlovák nyelven történő kapcsolatteremtés	Óra keret 30 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A társakkal és felnőttekkel történő nyelvi kapcsolatteremtés és kapcsolattartás fejlesztése. Bekapcsolódás bátorítása a nemzetiség nyelvén folyó rövid beszélgetésbe, párbeszédbe. A beszédbátorlás, szereplési vágy és önbizalom növelése.	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Az aktív szókincs értelmezése, megértése, bővítése és alkalmazása, képi megjelenítéssel, képek és szavak egyeztetésével. Lakóhelyem és környezetem.</p> <p>Elnevezések, megszólítások, cselekvések megismerése.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – érti a tanult szavak jelentését; – tudja alkalmazni a tanult szavakat; – megérti az egyszerű kérdéseket, megfelelően reagál rá; – egyeztetni tudja a képeket és a szavakat; – meg tudja nevezni a közlekedési eszközöket, a háziállatokat, a gyümölcsöket és a zöldségeket. 	<p>Magyar nyelv és irodalom: utasítások, kérések.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> közlekedési eszközök, háziállatok, gyümölcsök, zöldségek.</p> <p><i>Matematika:</i> csoportosítás.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> állat- és növényábrázolások.</p> <p><i>Ének-zene:</i> rövid dalok az állatokról.</p> <p><i>Szlovák népismeret:</i></p>

		háziállatok, gyümölcsök és zöldségek.
--	--	---

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Lakóhely, falu, város, közlekedési eszköz, háziállat, gyümölcs, zöldség.
----------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédkésztség Szlovák nyelven történő kapcsolatteremtés	Órakeret 38 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A tanuló bekapcsolódásának szorgalmazása egyszerű beszélgetésbe a nemzetiség nyelvén. Beszédbátorság, szereplési vágy és önbizalom növelése.	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Az aktív szókincs értelmezése, megértése, bővítése és alkalmazása, képi	A tanuló – megérti és megfelelően alkalmazza a tanult szavakat;	Magyar nyelv és irodalom: mesék, versek ünnepekről.

<p>megjelenítéssel, képek és szavak egyeztetésével.</p> <p>Bekapcsolódás egyszerű párbeszédbe és annak folytatása.</p> <p>Évszakok, hónapok, napok. Napirend. Ünnepek.</p> <p>Elnevezések, megszólítások, mindennapi cselekvések azonosítása, megnevezése.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – megérti a kifejezéseket, egyszerű kérdéseket; – párbeszédre megfelelően reagál; – egyeztetni tudja a képeket és a szavakat; – meg tudja nevezni az évszakokat, a hónapokat, az ünnepeket és a hét napjait, a napszakokat. 	<p><i>Szlovák népismeret:</i> ünnepek és szokások.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> évszakok, hónapok, ünnepek, a hét napjai, napszakok.</p> <p><i>Matematika:</i> csoportosítás, halmazok.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> fotók és rajzok az ünnepekről.</p> <p><i>Ének-zene:</i> rövid dalok az ünnepekről, évszakokról, időjárásról és a napokról.</p>
--	--	---

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Év, tavasz, nyár, ősz, tél, ünnep, Mikulás, karácsony, farsang, húsvét, hónap, hét, nap, időjárás, reggel, délelőtt, dél, délután, este, éjjel.
----------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Olvasásértés Az olvasástanulás előkészítése	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	A magyar nyomtatott ábécé kis- és nagybetűinek ismerete.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	<p>A szlovák nyelven történő olvasástanulás előkészítése.</p> <p>A magyartól eltérő, sajátos szlovák jelrendszer elsajátíttatása és alkalmazása.</p> <p>A hallás, látás célirányos fejlesztése. Helyes motiválással megfelelő légkör és olvasási környezet biztosítása.</p>	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Az olvasástanulás során elengedhetetlen képességek fejlesztése: beszéd, hallás, észlelés, emlékezet, gondolkodás, figyelem, tempó, ritmusérzék, érzelemvilág és képzelet. Betűfelismerés, betűazonosítás gyakorlása.	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – képességei megfelelő szintűek, kellően motivált az olvasás megkezdése iránt; – felismeri és megnevezi a magyar ábécé betűit. 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> irodalmi művek, alkotások, mesék, versek, dalok.</p> <p><i>Ének-zene:</i> tempó, ritmus.</p>

Szókincs fejlesztése, bővítése.		
---------------------------------	--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hang, betű, szó, mondat, szöveg, szövegkörnyezet, tempó, ritmus, hangsúly, hangerő, bekezdés, szerző, író, költő, versszak, verssor, népmese, népi bölcsesség és humor, népszokás, hiedelem.
----------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Olvasásértés Az olvasás jelrendszerének elsajátítása Az értő olvasás képességének kialakítása és fejlesztése	Órakeret 58 óra
Előzetes tudás	A magyar nyomtatott ábécé kis- és nagybetűinek ismerete.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Az olvasási készség fejlesztése vonzó, játékos formában. Az értő olvasás képességének fejlesztése. Az olvasott szöveg lényegének megértetése. A könyvtári szolgáltatás és az elektronikai szolgáltatások megismertetése.	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
-------------------------	---------------	---------------------

<p>A magyartól eltérő, sajátos szlovák hangok: ch, š, y, ý, ž, č, ť, ä, ň, ľ, ô, ď tiszta, helyes képzése, kiejtése, az összeolvasás gyakorlása.</p> <p>A szókincs fejlesztése, bővítése.</p> <p>A szavak, mondatok szöveghű olvasása hangosan, helyes kiejtéssel.</p> <p>Az előforduló olvasástechnikai hibák felismerése, javítása – kezdetben segítséggel, majd önállóan.</p> <p>Reagálás az olvasott szövegre, jelentésének kifejezése cselekvéssel vagy szóban.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – érdeklődést mutat az olvasástanulás iránt; – biztosan felismeri a tanult betűket; – szöveghűen olvas ismert olvasmányt; – esetleges hibáit észreveszi és javítja; – megérti az olvasottak lényegét; – tud kérdéseket feltenni, információt adni az olvasottakról; – igyekszik reagálni a megértett szövegre; – hangos olvasás során, kérdések segítségével, ki tudja emelni a szöveggörnyezetből az egyszerű információkat, címet, szereplőket, fontosabb eseményeket. 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> irodalmi művek, alkotások, mesék, versek, dalok.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> irodalmi művek, alkotások, mesék, versek, dalok.</p>
--	---	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Cím, szereplő, helyszín, cselekmény, esemény, kérdés, válasz, hibás, hibátlan.
----------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Irodalmi kultúra Irodalmi művek és népköltészeti alkotások értelmezése	Órakeret 28 óra
Előzetes tudás	Iskolaérettség.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Az irodalmi művek megszerettetése, befogadásuk megalapozása.</p> <p>Az irodalmi ismeretek bővítése.</p> <p>A költői nyelv sajátosságainak megismertetése és megértése.</p> <p>Népköltészeti alkotások jelentőségének felismertetése.</p>	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Rövidebb mesék, versek meghallgatása, elolvasása.</p> <p>Vers, mondóka önálló előadása.</p> <p>Az órai játékokban, szereplésekben alkotó módon történő részvétel.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – érdeklődést mutat a versek, mesék, rövid történetek iránt; – szívesen kapcsolódik be dramatizálásba, vállal egyszerű szerepeket; – felismeri a jellemzők alapján a verset, mesét; 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> irodalmi művek, alkotások, mesék, versek, dalok, szerepjáték.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> irodalmi művek, alkotások,</p>

<p>A nemzetiségi élethez kapcsolódó kiolvasók, mondókák, versek, mesék, játékok megismerése, meghallgatása, megértése, majd ezek előadása társaknak.</p> <p>Társaival együttműködve, kis segítséggel mesék előadása, bábokkal való megjelenítése.</p> <p>A szlovák gyermekirodalom képviselőinek művei:</p> <p>Elena Čepčeková: <i>Cesta do školy</i>, Ľudmila Podjavorinská: <i>Na tanci (Išla sova na tanec)</i>, Krista Bendová: <i>Hruška</i>.</p> <p>A magyarországi szlovák szerzők versei:</p> <p>Gregor Papuček: <i>Zajko</i>, Alexander Kormoš: <i>Jarné divadlo</i>.</p> <p>Memoriter:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – szívesen szerepel a játékokban társaival; – néhány verset emlékezetből is fel tud idézni. 	<p>mesék, versek, dalok improvizálása.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> rajz, báb, jelmez, kellék készítése, vizuális megjelenítés.</p>
--	--	--

<p>12 gyermek- és népdal ismerete:</p> <p>Hľadám ťa, vidím ťa</p> <p>Stratila som kamarátku</p> <p>Povedal mi jeden chlapec</p> <p>Otec Ochmanský</p> <p>Varí babka trnku</p> <p>Cipovička</p> <p>Čižiček, čižiček</p> <p>Na dvore býva sliepočka naša</p> <p>Kohútik jarabý</p> <p>Češem si hlavičku</p> <p>Ide pieseň do kola</p> <p>Červené jablčko.</p> <p>3 gyermekjáték:</p> <p>Zlatá brána</p> <p>Mám ručníček mám</p> <p>O reťaz, o reťaz.</p>		
--	--	--

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Tempó, ritmus, hangsúly, hangerő, bekezdés, szerző, író, költő, versszak, verssor, népmese, népszokás, népi bölcsesség és humor.</p>
------------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az írás Az írástanulás előkészítése	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Az írott magyar ábécé kis- és nagybetűinek ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A szlovák nyelven történő írástanulás előkészítése.</p> <p>A hallás, látás célirányos fejlesztése. A tartós figyelem, a feladattudat erősítése.</p> <p>Finommozgások, helyes vonalvezetési eljárások gyakoroltatása, mélyítése.</p>	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A magyar kis- és nagybetűk írott alakjának ismerete.</p> <p>A vonalvezetés gyakorlása.</p> <p>A betűk szabályos alakítása, kapcsolása az írás során, megfelelő lendülettel és tempóval.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – képességei megfelelő szintűek: tartós figyelme, feladattudata jó; – kellően motivált az írástanulás megkezdése iránt; – felismeri és megnevezi a magyar ábécé betűit; – a szem–kéz koordinációja kialakult; 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> finommozgások, hallásfejlesztés.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> tempó, ritmus, összerendezett, harmonikus, esztétikus mozgás.</p>

Helyes térben és síkban.	tájékozódás – ismeri az írás alapvető funkcióját;	<p><i>Vizuális kultúra:</i> gyurmázás, színezés, gyöngyfűzés, válogatás, irányok meghatározása a természetben.</p> <p><i>Ének-zene:</i> tempó és ritmus.</p>
--------------------------	---	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ábécé, hang, betű, szabályos, szabálytalan, lendületes, gyors, lassú, kicsi, nagy, írott, nyomtatott, elválasztás, szótag, szótagolás, betűrend, írásjel, margó, dátum.
----------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	<p>Az írás</p> <p>Az írás jelrendszerének elsajátítása</p> <p>Az írástechnika fejlesztése, eszközszintű használata</p>	Órakeret 30 óra
Előzetes tudás	Az írott magyar ábécé kis- és nagybetűinek ismerete.	

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A magyartól eltérő, sajátos szlovák betűk írásának elsajátíttatása és alkalmazása.</p> <p>Írásmozgások automatizálása. Az írásszokások elmélyítése.</p> <p>Olvasható, rendezett íráskép kialakítása. Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás fejlesztése.</p>
---	--

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A tanult szlovák betűk: ch, š, y, ý, ž, č, ť, ä, ñ, ľ, ô, ď hibátlan alakítása, kapcsolása, írása.</p> <p>Az alapszókinccs ismert szavainak, kifejezéseinek helyes, hibátlan írása másolás során, írott, majd nyomtatott formáról.</p> <p>Íráskor a betűk alakítása és kapcsolása a tanultaknak megfelelő, szabályos és olvasható.</p> <p>Megfelelő írástempó, lendületes írás elérése.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – hibátlanul alakítja és kapcsolja a tanult betűket; – az ismert szavakat helyesen másolja írott és nyomtatott szövegről is; – írásképe olvasható, rendezett; – kézírása lendületes. 	<p>Magyar nyelv és irodalom: írás, másolás.</p>

Tiszta, gondos, tetszetős füzetvezetés kialakítása.		
Olvasható, gondos külsőalakú, rendezett kézírás fejlesztése, mélyítése.		

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Olvasható, megfelelő betűalakítás, kapcsolás, íráskép.
----------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az írás Nyelvhelyességi ismeretek alapozása, tudatosítása Helyesírási készség fejlesztése	Órakeret 30 óra
Előzetes tudás	Az írott szlovák ábécé kis- és nagybetűinek ismerete.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A helyesírás biztonságának, hibátlanságának megalapozása; hangok időtartamának helyes jelölése, elválasztás, szótagolás, mondatkezdés és befejezés gyakoroltatása.	
Tevékenységek/Ismeret ek	Követelmények	Kapcsolódási pontok

<p>Az alapszókinccs ismert szavainak, kifejezéseinek helyes, hibátlan írása másolás során, írott, majd nyomtatott formáról.</p> <p>Másoláskor a mondatkezdés és befejezés hibátlan jelölése.</p> <p>Az elválasztás, szótagolás szabályainak, az időtartam jelölésének alkalmazása a begyakorolt szókészlet körében.</p> <p>Hibák felismerése és javítása segítséggel, az adott szöveg minta alapján.</p> <p>Lehetőség szerint a tanult szabályok felismerése és felidézése az írásbeli feladatok végzése során.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – hibátlanul másolja az alapszókinccs szavait; – helyesen jelöli a szavak időtartamát; – ismeri az elválasztás, szótagolás szabályait és alkalmazza is az ismert szavaknál; – a mondatkezdést és a befejezést helyesen jelöli; – ismeri a tanult szabályokat, melyeket írása során fel is tud idézni. 	<p>Magyar nyelv és irodalom: helyesírás.</p>
---	---	--

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Helyesírás, másolás, mondat, kezdés, befejezés, javítás.</p>
------------------------------------	---

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanulóban alakuljon ki megfelelő érdeklődés a szlovák nyelv és kultúra iránt.</p> <p>Váljon fogékonnyá, érdeklődővé, nyitottá, viszonyuljon pozitívan a szlovák nyelvhez, a nemzetiségi kultúrához.</p> <p>Tudatosuljon benne, hogy más nyelven is kifejezheti magát.</p> <p>Ismerje meg a szlovák nemzetiségi hagyományokat, őrizze a nemzetiségi kultúrát.</p> <p>A nyelv ismerete ébressze fel benne a szlovák nemzetiségi nyelven való olvasási kedvet és az íráskészséget.</p> <p>A tanuló ismerje és alkalmazza a kommunikáció alapvető szabályait, a tanult témák alapszókincsét. Beszéljen tisztán, érthetően. Értse meg a két év során megtanult és rögződött szavakat, kifejezéseket, mondatokat, kövesse az utasításokat, kéréseket.</p> <p>Ejtse pontosan és helyesen a szlovák hangokat és szavakat. Legyen helyes az artikulációja és intonációja.</p> <p>A tanuló életkorának megfelelő szinten tudjon információt kérni és adni szlovák nyelven magáról és az őt körülvevő világról. Kapcsolódjon be egyszerű párbeszédbe, legyen képes egyszerű, irányított kommunikációra tanáraival.</p> <p>Tudja elolvasni hangosan és némán is a már ismert szöveget. Ügyeljen a pontos, érthető, folyamatos olvasásra. Hibáit segítséggel javítsa. Legyen képes rövidebb terjedelmű szövegek önálló elolvasására, megértésére, írásbeli feldolgozására.</p> <p>Tudjon egyszerű írott és nyomtatott szövegről hibátlanul másolni. Írása legyen olvasható, írásképe rendezett, füzete tiszta, gondos.</p>
---	--

	<p>Vegyen részt aktívan szituációs és szerepjátékokban, dramatizálásban.</p> <p>A két évfolyam során megismert és elsajátított dalokat, verseket, játékokat, népköltészeti alkotásokat, népszokásokat tudja felidézni, s tudja örömmel előadni.</p>
--	---

3–4. évfolyam

Az oktatás-nevelés kezdő szakaszában a 3–4. évfolyamon a szlovák nyelv és irodalom tanításának legfőbb célja a gyakorlati nyelvi készségek megerősítése és fejlesztése, a kialakított beszédbátorság növelése, a szövegértési és -alkotási képességek gyakoroltatása.

A változatos tanulói tevékenységekre épülő nyelvhasználat elősegíti a szókinccs gazdagítását, felfedezteti a felhasználás lehetőségének sokaságát. Lehetővé teszi a befogadói magatartás ösztönzését, az olvasás, az irodalom megszerettetését, az olvasási kedv megerősödését, majd szokássá alakulását.

A szlovák nemzetiségi nyelv szóbeli és írásbeli megértése, köznyelvi szintű használata során a tanulók alkalmassá válnak az együttműködésre. Az irodalmi nevelés során lehetőség nyílik a szlovák nemzetiségi irodalom megismerésére, megszeretésére, az olvasási kedv ébrentartására és megerősítésére.

Az olvasottak sokoldalú feldolgozása során fejlődik a tanuló beszédkészsége, önálló gondolkodása, ítélőképessége, kritikai érzéke, gyarapodnak ismeretei az őt körülvevő világról, tágabb és szűkebb környezetéről. Megismeri a szlovák nemzetiségi kultúra hagyományait, bepillantást nyer a múltba. Az olvasástechnika fejlesztése, tökéletesítése

során a hangos és néma olvasás is szerepet kap. Cél a kifejező, értő, folyékony és hibátlan olvasás kialakítása.

Az írásbeli szövegalkotás lehetőséget teremt az önkifejezés megvalósítására. Az írástechnika fejlesztése, az írásszokások megszilárdítása az írás eszközzintű használatát alapozza meg. Az egyéni írás kialakítása, az esztétikus, rendezett íráskép igénye, a tiszta fűzetvezetés, az olvasható, tetszetős írás ösztönzése kerül előtérbe.

A tanulási képességek fejlesztésével a tanuló egyre magabiztosabbá válik a nyelvtanulás minden területén. A hatékony tanulási szokások, az egyéni tanulási stílusok támogatása, erősítése segíti őt mindennapos munkájában. A különféle nyelvi tevékenységek végzése során, egyéni és csoportos feladatok megoldásakor ügyel a tudatosságra, igényességre és a kitartásra is. A tanulót segíteni kell abban, hogy megszerzett tudását a mindennapok során tudja és merje alkotó módon használni. Az elsajátított szókincset akár más szövegekörnyezetben is értse meg és használja. Tudjon információt kérni és adni, váljon aktív részesévé a különféle beszédhelyzeteknek. Eközben tudatosan törekszik a tiszta, érthető, helyes beszédre, ügyel a helyes szórendre. Életszerűen, élményszerűen ad elő verseket, dalokat, rövid meséket.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédértés A hallott szöveg megértése	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	A leggyakoribb szókincs és szófordulatok megértése. Egyszerű, világos és rövid üzenetek, bejelentések, kérések, egyéb gyakori szövegek lényegének megértése. A mindennapi metakommunikáció alapformáinak szokás szintjén történő alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A szlovák nyelv és irodalom megszerettetése játékos tevékenységeken, élményeken alapuló tanításon, tanuláson keresztül.	

A hallás utáni megértés továbbfejlesztése, erősítése.		
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A metakommunikáció megértése és helyes alkalmazása.</p> <p>Tekintet, arcjáték, testmozgás kifejező használata a gyakran előforduló, valós helyzetekben.</p> <p>Szituációs játékokban, életszerű helyzetekben örömmel és alkotó módon történő részvétel.</p> <p>Az órán elhangzott egyszerű, világos és rövid üzenetek, utasítások bejelentések, kérések, egyéb gyakori szövegek lényegének megértése, alkalmazása.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – megérti a metakommunikáció üzenetét; – helyesen alkalmazza bármely órai helyzetben a nem verbális eszközöket; – megérti az órai munka során elhangzott egyszerű utasításokat, kéréseket, gyakori szövegeket tanára és társai közlésében; – aktívan vesz részt az órai munkában, hozzájárul az óra sikerességéhez. 	<p>Magyar nyelv és irodalom: versek.</p> <p>Testnevelés és sport: testmozgás.</p> <p><i>Ének-zene:</i> dalok, játékok.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> tekintet, arcjáték, szerep- és szituációs játékok.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> képek, képsorozatok, kompozíciók.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> én, társaim, köszönés,</p>

		bemutatkozás, önismeret.
--	--	-----------------------------

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szituációs játék, élethelyzet, életkép, utasítás, kérdés, helyeslés.
----------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédképesség Részvétel az egyszerű, mindennapi kommunikációban	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	A szlovák hangok tiszta, hibátlan ejtése. Az alapszókinccs megléte.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A mindennapi kommunikációban történő aktív részvétel bátorítása, segítése. A hallott szó, kifejezés, egyszerű mondat megértésének segítése. Hibátlan kiejtés elsajátításának igénye. Az aktív szókinccs intenzív gyarapítása.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A helyes beszédtechnika gyakorlása. Beszédlégzés, hangadás, kiejtés, artikuláció fejlesztése. A magyartól eltérő, sajátos szlovák hangok tiszta,	A tanuló – beszédtechnikája megfelelő, tisztán artikulál, helyesen képi a sajátos szlovák hangokat;	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> hangképzés, kifejezőképesség, rövid versek; intonáció,

<p>helyes képzése, kiejtése: ch, ť, ä, ľ, ô.</p> <p>Megfelelően elsajátított beszédlegzés, artikuláció, intonáció helyes alkalmazása beszédhelyzetekben.</p> <p>A tanult szavak, szófordulatok, üzenetek, kérdések, kérések, egyszerű mondatok megértése más szövegkörnyezetben is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – a szavak kiejtése során nem vét beszédtechnikai hibákat a mindennapi kommunikációban; – a mindennapos helyzetek nyelvi formáit illendően és helyesen alkalmazza; – megérti és megfelelően használja a tanult szavakat, kifejezéseket és egyszerű mondatokat. 	<p>beszédlegzés, testtartás.</p> <p><i>Ének-zene:</i> dalok, játékok.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> táncos-mozgásos feladatok, dal, játékok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> iskola, tanterem, család és tagjai.</p>
---	--	---

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Beszédtechnika, artikuláció, szavak, szófordulat, szövegkörnyezet, sajátos szlovák hang.
----------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédkészség Szlovák nyelven történő kapcsolatteremtés	Órakeret 78 óra
--------------------------------------	--	--------------------

	Szöbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	
Előzetes tudás	A környezettel történő biztos szóbeli kapcsolattartás. Az elhangzott egyszerű szövegek megértése, hibátlan reprodukálása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Megfelelő nyelvi kapcsolatteremtés felnőttel és a társakkal.</p> <p>A nemzetiségi nyelv aktív használatának szorgalmazása. A beszédbátorság fejlesztése.</p> <p>A különféle órai szituációknak, témaköröknek megfelelő szókincs gyarapítása. A szereplési vágy és az önbizalom növelése.</p>	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Az elhangzott beszéd, szöveg megértése, az ezekre történő helyes reagálás.</p> <p>Mondatok alkotása, összekapcsolása képek, képsorok felhasználásával.</p> <p>Az udvarias nyelvhasználat fordulatainak gyakorlása.</p> <p>Kérdések és válaszok helyességének növelése.</p> <p>A pontosabb kifejezésre való törekvés.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – az elhangzott beszédet megérti; – helyesen alkalmazza a tanult szavakat, szókapcsolatokat mondatalkotás közben; – képes mondanivalóját rövid, de összefüggő mondatokkal kifejezni; – megérti az egyszerű kérdéseket, válaszaiban megfelelően reagál rá; 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> utasítások, kérések, kérdések, válaszok udvarias formában.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> én és a világom, család, családtagok, falu, város, év, évszakok, hónapok; hazánk legismertebb nevezetességei.</p>

<p>Pozitív tapasztalatszerzés az összefüggő, rövid beszéd alkotása terén.</p> <p>Történetek, mesék előadása, dramatizálása.</p> <p>A már megismert témakörök:</p> <p>Én és a környezetem.</p> <p>Én és a családom.</p> <p>Iskolás vagyok.</p> <p>Napirend.</p> <p>Lakóhelyem és környezete.</p> <p>Évszakok, hónapok, napok. Ünnepek szavainak, kifejezéseinek gyarapítása, alkotó módon történő felhasználása.</p> <p>Szlovákia és hazánk nevezetességeinek megismerése.</p> <p>A témához kapcsolódó olvasmányok feldolgozása és megértése.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – az ismert témakörök bővített szókészletét tudja, és beszéde során használja is; – pontatlanságait beszéd közben segítséggel tudja javítani; – szívesen és alkotó módon vesz részt órai tevékenységekben; – történetek, mesék előadása, dramatizálása során ügyel a helyes ejtésre, az élményt nyújtó, kifejező előadásra; – ismeri Szlovákia és hazánk néhány tanult nevezetességét. 	<p style="text-align: center;"><i>Szlovák</i></p> <p><i>népismeret:</i> Mikulás, karácsony, farsang, húsvét. Szlovákia legismertebb tájai, emlékei.</p> <p style="text-align: center;"><i>Dráma és tánc:</i> mesék dramatizálása.</p> <p style="text-align: center;"><i>Matematika:</i> csoportosítás, rendszerezés.</p>
--	--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Beszédalkotás, nyelvi fordulat, beszédkörnyezet, képi megjelenítés, képolvasás, összefüggő mondatok.
----------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Olvasásértés Az olvasott szöveg megértése Az értő olvasás képességének fejlesztése	Órakeret 96 óra
Előzetes tudás	A szlovák ábécé kis- és nagybetűinek ismerete. Alapvető olvasástechnikai ismeretek.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	<p>A szlovák nyelven történő biztos olvasás megalapozása.</p> <p>A sajátos szlovák jelrendszer hibátlan alkalmaztatása.</p> <p>Az értő néma és hangos olvasás kialakítása.</p> <p>Szép, kifejező olvasás fejlesztése, elősegítése.</p> <p>A könyvtári szolgáltatás és az elektronikai szolgáltatások használatának elősegítése.</p>	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A magyartól eltérő, sajátos szlovák hangok: ch, š, y, ý, ž, č, ť, ä, ň, ľ, ô, ď tiszta, helyes kiejtése, kiejtése,	A tanuló – képességei megfelelő szintűek az olvasás terén;	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> irodalmi művek, alkotások, mesék értő olvasása;

<p>gyakorlása olvasmányhoz kapcsolódóan.</p> <p>Pozitív légkör, motiváló olvasási környezet biztosítása.</p> <p>Személyes élmények, tapasztalatok, meglévő ismeretek felhasználása az olvasmányhoz kapcsolódóan.</p> <p>Aktív és passzív szókincs fejlesztése, bővítése.</p> <p>Életkornak megfelelő szövegek és szépirodalmi alkotások olvasása és megértése.</p> <p>Biztos olvasási készség kialakítása.</p> <p>Az olvasottak megértésének ellenőrzése célzott kérdésekkel.</p> <p>A mondanivaló, a lényeg kiemelése.</p> <p>Az olvasástechnikai hibák javítása segítségével.</p> <p>A könyvtár és szolgáltatásainak, valamint más elektronikai forrásoknak a megismerése, alkalmazása.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – kellően motivált az értő olvasás fejlesztése iránt; – megfelelő olvasástechnikával rendelkezik az értő, néma olvasáshoz; – képes az olvasottakat megfelelő előkészítés után elolvasni, megérteni, értelmezni; – az olvasott szöveget képes segítő kérdések alapján feldolgozni, a lényegét kiemelni; – a megértéshez nélkülözhetetlen szókinccsel rendelkezik; – hibáit tanítói segítséggel tudja javítani; – ismeri és igénybe veszi a javasolt könyvtári vagy elektronikai szolgáltatást. 	<p>versek ritmusa, tempója, dallama.</p> <p>Összefüggő, értelmes és érthető beszéd.</p> <p>Könyvtári könyvek, mesék, versek, gyermek-folyóiratok; népköltészeti alkotások.</p> <p><i>Ének-zene:</i> dalok ritmusa, tempója, dallama.</p> <p><i>Informatika:</i> honlapok, gyerekoldalak az interneten.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> mese- és történeti hősök, pozitív példák, példaképek.</p>
---	---	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Aktív, passzív szókincs, olvasástechnika, értő, néma és hangos olvasás, hangsúly, hangerő, hangszín, tempó, ritmus, bekezdés, mondanivaló; könyvtár, elektronikus forrás.
----------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Irodalmi kultúra Irodalmi művek és népköltészeti alkotások értelmezése	Órakeret 40 óra
Előzetes tudás	Az előzőleg feldolgozott irodalmi művek, népköltészeti alkotások és jellemzőik ismerete.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Rövidebb irodalmi művek, népköltészeti alkotások befogadása, önálló olvastatása. Irodalmi ismeretek bővítése. A költői nyelv sajátosságai felismerésének elősegítése. Népköltészeti alkotások jelentőségének felismertetése, jellegzetességeik felfedeztetése.	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Mesék, versek értő, kifejező olvasása. Vers, mondóka önálló előadása.	A tanuló – az életkorának megfelelő versek,	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> irodalmi művek, alkotások,

<p>Dramatizálásban, szerepjátékokban alkotó módon történő részvétel.</p> <p>A nemzetiségi élethez kapcsolódó versek, mesék, történetek, játékok, megértése, majd ezek bemutatása a közösségnek.</p> <p>3 gyermekjáték: Malá Julianka Zázračné koleso Na húsky</p> <p>A szlovák gyermekirodalom szerzőinek versei: Mária Rázusová Martáková: <i>Ranená breza</i>, Podjavorinská: <i>Sánkovačka</i>, Krista Bendová: Bolaraz jedna trieda</p>	<p>mesék, rövid történetek iránt érdeklődést mutat;</p> <ul style="list-style-type: none"> – szívesen kapcsolódik be dramatizálásba, vállal egyszerű szerepeket; – felismeri a jellemzők alapján a verset, mesét, dalt; – az előadásokban szívesen, lelkesen szerepel társaival; – öt verset, tizenkét dalt emlékezetből is fel tud idézni; – három játékot el tud játszani: 	<p>mesék, versek, dalok.</p> <p>Testnevelés és sport: mozgáskultúra.</p> <p><i>Ének-zene:</i> átélés, beleélés.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> improvizálás, szerepjáték.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális megjelenítés, rajz, báb, jelmez, kellék készítése.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> példaadás, megítélés, kritika és vélemény.</p>
---	---	--

<p>A magyarországi szlovák szerzők versei:</p> <p>Gregor Papuček: <i>Pavúk</i></p> <p>Alexander Kormoš: <i>Nové ráno.</i></p> <p>Memoriter:</p> <p>12 gyermek- és népdal ismerete:</p> <p>Ženilo sa motovidlo Vítaj nám stromček náš Fašiangy, Turíce Prší, prší Čierne oči pod'te spat' Jeseň prišla-farbí nám svet Keď sem bol maličký Pod horou jat'elína Šli dievčence vence vit' Prídi Janík premilený Tancuj, tancuj Zaspievaj, slávik.</p>		
--	--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rím, refrén, hangsúly, hangerő, népmese, népmonda, népdal, ballada.
----------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az írás Az íráshasználat, íráskészség, írástechnika fejlesztése Az írás eszközzintű használata	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	Az írott szlovák ábécé kis- és nagybetűinek ismerete. Szavak, szó szerkezetek biztos másolása, írása.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Megfelelő írásszokások elmélyítése. Finommozgások, helyes vonalvezetési eljárások gyakoroltatása, automatizálása. Szabályos betűalakítás és betűkapcsolás gyakoroltatása. Olvasható, rendezett, egyéni íráskép kialakításának elősegítése.	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
A tanult szlovák betűk: ch, š, y, ý, ž, č, ť, ä, ň, ľ, ô, ď hibátlan alakítása, kapcsolása. Az alapszókinccs ismert szavainak, kifejezéseinek	A tanuló – ismeri az írás alapvető funkcióját; – hibátlanul alakítja és kapcsolja a tanult betűket az	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> tempó, ritmus a kézírásban.

<p>helyes, hibátlan írása másolás során, írott és nyomtatott formáról.</p> <p>Íráskor a betűk alakítása és kapcsolása megfelelő, szabályos és olvasható.</p> <p>Megfelelő írástempó, lendületes írás gyakorlása. Megfelelő külalakú, rendezett kézírás gyakorlása.</p> <p>A tiszta, gondos, tetszetős füzetvezetés megtartása.</p> <p>Törekvés a gazdaságos szövegelrendezésre.</p> <p>Olvasható, hibátlan másolás írott és nyomtatott szövegről.</p>	<p>ismert szavakban, szókapcsolatokban, egyszerű mondatokban;</p> <p>– az ismert szöveget helyesen másolja írott és nyomtatott formáról is;</p> <p>– írásképe olvasható, rendezett, esztétikus;</p> <p>– kézírása lendületes, folyamatos, szövegelrendezése megfelelő;</p> <p>– hibáit segítséggel képes javítani.</p>	<p><i>Testnevelés és sport:</i> rendezettség, harmonikus mozgás.</p> <p><i>Ének-zene:</i> ismétlődés, ritmus.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> finommozgások, irányok.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> színezés, esztétika, szépérvék.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> irányok pontos ismerete, elrendezés.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> helyes megjelenítés, pontos megfigyelés, megfelelő elrendezés.</p>
---	--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Írástempó, szövegelrendezés, fűzetvezetés, egyéni íráskép.
----------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az írás Nyelvhelyességi ismeretek tudatosítása, erősítése Helyesírási készség fejlesztése	Órakeret 50 óra
Előzetes tudás	A tanult nyelvhelyességi ismeretek megfelelő alkalmazása. Helyesírási szabályok felismerése írás közben.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A helyesírás biztonságának, hibátlanságának erősítése másolással és hallás után. A hangok időtartamának helyes jelölése, elválasztás, szótagolás, mondatkezdés és -befejezés gyakoroltatása.	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmének	Kapcsolódási pontok
Az ismert szavak, kifejezések, rövid, összefüggő mondatok helyes, hibátlan írása, másolása írott, majd nyomtatott formáról.	A tanuló – tudása, nyelvtani ismerete rendszerezett; – hibátlanul másolja az alapszókinccs szavait;	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> helyesírás, írás, másolás; jelek, jelrendszerek a

<p>Másoláskor a mondatkezdés és -befejezés hibátlan jelölése.</p> <p>Az elválasztás, szótagolás szabályainak, az időtartam jelölésének alkalmazása, az ismert és begyakorolt szókészlet körében.</p> <p>A ritmikai törvény helyes alkalmazása.</p> <p>A de, te, ne, le; di, ti, ni, li; dí, tí, ní, lí szótagok lágyságának helyes jelölése.</p> <p>Mondatfajták és a mondatvégi írásjelek kapcsolata, hibátlan jelölése.</p> <p>Hibák felismerése és javítása kis segítséggel.</p> <p>A már rögzült szabályok felismerése, felidézése és alkalmazása az írásbeli feladatok végzése során.</p> <p>Rövid szövegek alkotása.</p>	<p>a – helyesen jelöli a szavak időtartamát és a lágyszótagokat;</p> <p>– ismeri az elválasztás, szótagolás szabályait és helyesen alkalmazza őket;</p> <p>– írásbeli feladatokban tudja alkalmazni a ritmikai törvényt;</p> <p>– a mondatkezdést és a befejezést felismeri, helyesen jelöli;</p> <p>– a mondatvégi írásjeleket jól alkalmazza;</p> <p>– ismeri a tanult szabályokat, melyeket írása során alkotó módon fel is tud idézni;</p> <p>– minta alapján üdvözlőlapot, képeslapot, meghívót, e-mail-t tud írni.</p>	<p>mindennapokban; az írás megjelenítése, mondat, szó, szótag; hang vagy betű; a beszélő szándéka és a mondatfajták kapcsolata; üdvözet, meghívó, képeslap írása; e-mail-írás és -fogadás.</p>
--	--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szókészlet, szókincs, ritmikai törvény, időtartamjelölés, lágy szótag, mondatfajta, üdvözlés, meghívás, e-mail, mondatvégi írásjel.
----------------------------	---

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanuló nyelvi ismeretei váljanak rendezetté. Tudatosuljon benne, hogy anyanyelvén kívül szlovák nyelven is sikeresen kifejezheti magát.</p> <p>A nyelven túl ismerje a két évfolyam során megtanult népi kultúra elemeit és a hagyományokat. Beszéde legyen érthető. Értse meg a felnőttek egyszerű utasításait, kéréseit és magyarázatait, valamint társai közléseit, végezze el jól a feladatokat. A kérdésekre reagáljon érthetően, válaszoljon mondatokkal.</p> <p>Kérdések segítségével tudjon beszámolni olvasásélményeiről. Rendelkezzen megfelelő alapszókinccsel a feldolgozott témákon belül. Aktív szókincsét tudja alkotó módon használni más helyzetekben, új szövegkörnyezetben is.</p> <p>A tanult memoriterekkel idézze fel szöveghűen. Aktívan vegyen részt a tanult játékok előadásában.</p> <p>Alkalmazza sikeresen az írásbeli szövegalkotás tanult szabályait. Legyen igénye a helyes írásbeli nyelvhasználatra.</p> <p>Ismerje a két évfolyam során elsajátított helyesírási szabályokat, legyen képes alkalmazni is őket.</p> <p>Legyen jártas az önellenőrzésben, hibáit többnyire vegye észre és javítsa is ki, ha kell, kérjen segítséget. Törekedjen teljesítménye reális értékelésére.</p>
---	---

	Kézírása megfelelő, tetszetős és olvasható, írása automatizált. Önálló ismeretszerzése során legyen képes információkra szert tenni a könyvtár használatával. Ismerje a számítógép használatát, tudja szintjének megfelelően használni a nyelvi programokat.
--	--

Szlovák nyelv és irodalom

A hazai szlovák nemzetiség számára a nyelv és a kultúra az identitás fenntartásának és megerősödésének alapvető feltétele. A már évtizedek óta érzékelhető előrehaladott asszimilációs folyamat következtében megnőtt a nevelési és oktatási intézmények szerepe a nyelv, a kultúra és az identitás továbbadásában. A nevelés és oktatás feladatai éppen ezért nem korlátozódhatnak csak az ismeretek átadására és a készségek fejlesztésére. Gyakorlati és sokrétűen felhasználható tudásra és képességekre kell törekedni, amelyek egyben feltételei az értékeken alapuló cselekvésnek. Az önmeghatározás, ítélőképesség, a tudomány és művészet iránti nyitottság és a mindenkori személyes adottságok és lehetőségek határain belüli teljesítmény elérése a cél. Ez a feltételrendszer nyit utat a felelősségteljes élet felé.

Az élethosszig tartó tanulás jegyében a magyarországi nemzetiségek legfontosabb oktatáspolitikai célja egy olyan nevelési és oktatási kínálat fenntartása és fejlesztése, amely mindenki számára elérhető és átjárható. A nemzetiség nyelvén felkínált nevelés és oktatás épít arra, hogy a nemzetiséghez tartozók ezzel a lehetőséggel minden életszakaszban élhetnek.

A nyelv magas szintű birtoklása, a helyi nyelvjárások és szokások ápolása, a történelem és a jelen ismerete – mindezek az identitás nélkülözhetetlen részét képezik. Modern világunkban az emberi kapcsolatokon keresztül történő tanulás éppoly fontos, mint a tudás és az információ megszerzése, valamint cselekvési stratégiák kifejlesztése. A hazai nemzetiségek számára ez meghatározó jelentőséggel bír, hiszen két anyanyelv birtokában vannak. Figyelembe kell venni ugyanakkor, hogy a már említett asszimiláció következtében az oktatási intézmények nem építhetnek a tanulók otthonról hozott nyelvi

ismereteire. Az oktatás eredményességének érdekében ennek a megváltozott helyzetnek tükröződnie kell a fejlesztendő kompetenciákban és a közműveltségi tartalmakban is.

A tantárgy sajátosságából, hogy a család érték- és hagyománykövetítő szerepét és azok tiszteletét egyre inkább át kell vállalnia, adódnak a célok és feladatok is.

A szlovák nemzetiségi iskolák tanulói először élményszerű helyzetekben találkoznak a legfontosabb hagyományokkal, az életmóddal és a nemzetiség kultúrájával. Ezekre az élményekre építve cselekvés- és projektorientált oktatási formákban a fokozatosság elve alapján szereznek ismereteket a nemzetiség történeleméről, néprajzáról, nyelvéről, irodalmáról és a médiáról.

A tanulók tájékozottak abban, hogy a hagyományörzés családon kívüli szinterei a különböző intézmények és szervezetek.

A népismeret tantárgy a tanulók számára lehetővé teszi, hogy toleránsak és nyitottak legyenek a mássággal szemben, amely alkalmassá teszi őket más nemzetiségek és népek elfogadására.

A heti kötelezően egy tanítási óra az elsőtől a tizenkettedik osztályig intenzív és alapos ismeretszerzést tesz lehetővé. Ennek során a más tantárgyakkal való kapcsolódást szem előtt kell tartani. A tartalmak magukban rejtik ennek lehetőségét.

A népismeret tantárgy feladata – identitás- és értékközvetítés – hatással van a módszerek megválasztására. A nyitott oktatási formákban történő tanítás olyan ismeretszerzést biztosít, amely az élménytől a cselekvésen és megértésen át a tapasztalathoz vezet.

E kreatív és cselekvésközpontú feldolgozási formák (állomásokon való tanulás, műhelytanítás, múzeumpedagógia-foglalkozások, iskolai projektek) a tanulókat olyan tapasztalatokhoz segítik, amelyekre saját környezetükben már nem tehetnek szert.

A tantárgy a kulcskompetenciák – a kommunikáció, az időben és térben való tájékozódás, a reflexiót irányító kérdések, a kritikai gondolkodás és az önálló tanulás – fejlesztése során eléri, hogy a tanulók alkalmassá váljanak önálló projektek lebonyolítására.

1-2. évfolyam

Az első két évfolyamon a szlovák népismeret tantárgy tanítása időigényesebb tevékenység- és tanulásszervezési formák keretén belül történik, alapoz a tanulók egyéni érdeklődésére, s figyelembe veszi az egyéni különbségeket. A tanuló megismerkedik az ünnepekkel, a szlovák nyelvvel, a szlovák nemzetiség tárgyi és szellemi kultúrájával, miközben kialakul érzelmi azonosulása. Játékos formában sajátítja el az állampolgári teendőket, valamint a demokratikus viselkedés szabályainak alapjait: kooperál és követi a közösségi szabályokat. A tantárgy ebben a szakaszban fontos szerepet tölt be az önismeret, a társas kultúra fejlesztésében. A tanuló megismeri a felelősséget, az empátiát, a másokkal való együttműködés fontosságát. A családi életre nevelés során megtanulja a családi szerepeket s az azokhoz kötődő feladatokat. A tárgyi és természeti környezet védelmét napi tevékenységei során gyakorolja. Igényli, hogy szlovák nyelven fejezze ki magát. Esztétikai-művészeti tudatossága és kifejezőképessége erősödik.

A tanuló megfelelő szinten megismeri anyaországát és hazáját nemzeti ünnepeit. Megismeri a nagy ünnepkörök egy-egy hagyományát és az éves ünnepkör legfontosabb állomásait: ezeket évszakok szerint is képes elhelyezni, valamint megismer ezekhez kapcsolódó alkotásokat. Megismeri a magyarországi szlovák nemzetiségi ünnepekhez kötődő helyi hagyományokat, részt vesz érzelmi azonosulását segítő tevékenységekben, hagyományok felelevenítésében. Elhelyezi magát a szűkebb és tágabb közösségben, követi az egyszerű közösségi szabályokat, bekapcsolódik a közös tevékenységekbe. A tanuló rendelkezik kooperatív készséggel, és betartja az illemszabályokat. Megismeri és elsajátítja az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, az iskolában és a társadalmi életben. Megtanulja a családi szerepekhez kapcsolódó feladatokat, és törekszik rá, hogy saját feladatait napi rendszerességgel elvégezze. A tanuló érzékennyé válik a természeti és tárgyi környezet állapota iránt. Késztetés alakul ki benne, hogy megőrizze környezetét és elődei szlovák nemzetiségi életéhez kapcsolódó értékeit. A tanulóban kialakul az igény és képesség, hogy gondolatait, véleményét szlovák nyelven tudja kifejezni. Törekszik a mások számára érthető beszédre. Figyelemmel tud követni szlovák nyelvű szóbeli történetmondást, magyarázatot. A tanuló megismerkedik a manuális és művészeti

alkotótevékenység több formájával. Képes szlovák versek, találós kérdések elmondására, a ritmusérzékét és a mozgáskultúrát fejlesztő játékokra és gyakorlatokra, ritmikus és énekes rögtönzésekre, szerepjátékokra.

Tematikai egység	Szűkebb családi kör	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Az iskolai érettségnek megfelelő ismeretek és képességek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A család és a családon belüli kapcsolatok elsajátításának segítése a mindennapi életben.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A családtagok legjellemzőbb adatai, megnevezésük és felismerésük.</p> <p>Ismeretszerzés családi és rokoni kapcsolatokról és fokokról.</p> <p>Helyi nyelvjárásban használt családi elnevezések megismerése, felismerése.</p> <p>Munka és elfoglaltság a szűkebb családban: feladatok a családban.</p> <p>A családtagok tevékenységének megnevezése.</p> <p>Az együttélés szokásrendszere a családban: régmúlt és jelen.</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> a család fényképeken, rajzokon.</p> <p><i>Ének-zene:</i> rövid dalok a családról.</p> <p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> rövid versek a családról, a</p>

<p>A közösséghez való tartozás, az erkölcs fogalmának elsajátítása.</p> <p>Születés, házasság, elmúlás a családban.</p> <p>A szlovák nemzetiségi közösségi élet és környezetének megismerése.</p>	<p>családi élet szókincse.</p>
---	--------------------------------

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Apa, anya, testvér, nagyszülő, család, rokon, közösség, születés, házasság, elmúlás.</p>
------------------------------------	---

<p>Tematikai egység</p>	<p>A lakóhely és a közvetlen környezet ismerete</p>	<p>Órakeret 20 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>		
<p>A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai</p>	<p>Az ismeretszerzés segítése az adott település nemzetiségi sajátosságairól és körülvevő környezetéről.</p>	

<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Az adott nemzetiségi település, város elhelyezkedése.</p> <p>Település, város, utca, épületek és középületek.</p> <p>A lakóhely házainak múltbéli és új jegyeinek összehasonlítása, változásai, tájház megtekintése.</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i></p> <p>a falumúzeum, a település, a</p>

<p>Az időt meghatározó kifejezések elsajátítása és gyakorlása: hajdan, régmúlt, közelmúlt, jelen.</p> <p>Az adott település iskolájának nemzetiségi jellege, címe.</p> <p>Az osztályok berendezése régen és ma.</p> <p>Az osztályban kialakult baráti kapcsolatok, megszólítások.</p> <p>A háziállatok megismerése, rövid jellemzése, felismerése és elnevezése (állathangutánzó, nyelvtörő mondókák).</p> <p>A konyhakerti növények megismerése, jellemzése, felismerése, elnevezése (találós kérdések, versek).</p> <p>A kerti munkaeszközök felismerése, rövid jellemzése, elnevezése.</p> <p>A napszakok, napok, hetek, hónapok elsajátítása.</p> <p>Az évszakok megfigyelése, rövid jellemzése, elnevezése.</p> <p>Munkához, évszakokhoz, időjáráshoz kapcsolódó népszokások, jóslások (előrejelzések) megismerése.</p>	<p>lakóházak, a középületek fényképeken, rajzokon.</p> <p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> helyes artikulálás, kiejtés, a lakóhely szókincse.</p> <p><i>Ének-zene:</i> gyerekdalok, mondókák állatokról, időről, évszakokról.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> gyerekjátékok állatokról.</p>
--	---

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Megszólítás, város, település, falu, elhelyezkedés, középület, utca, lakóház, iskola, osztály, háziállat, növény, kert, munka, évszak, természet.</p>
------------------------------------	--

Tematikai egység	Alapismeretek a magyarországi szlovákok kultúrájáról	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A magyarországi szlovákok kultúrájával való ismerkedés segítése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A szlovák nemzetiségi közösségi élet és környezetének megismerése.</p> <p>A lakóhely szlovák nemzetiségi jellegének feltárása.</p> <p>A kultúra, a hagyomány, a szokás fogalmainak megismerése.</p> <p>Beszélgetés a szlovák nemzetiség életmódjáról, kultúrájáról.</p> <p>Milyen hagyományok, szokások élnek a családban, lakóhelyünkön?</p> <p>A nemzetiségi rendezvények fontossága, ezeken való részvétel.</p> <p>Ismerkedés a szlovák tv adásaival, a Ľudové noviny hetilap gyermekrovatával.</p>	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kultúra, hagyomány, szokás, életmód, kifejezés, újság, cím, elnevezés.
----------------------------	--

Tematikai egység	Egyházi ünnepek jellegzetes hagyományai	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Ismeretszerzés segítése a legnagyobb egyházi ünnepekről (karácsony, farsang, húsvét). A szokások és a néphagyományok iránti érdeklődés felkeltése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A helyi népszokások, hagyományok megismerése.</p> <p>A téli – Mikulás, karácsony – és a tavaszi – farsang, húsvét – ünnepek ismeretének bővítése.</p> <p>Az ünnepek szimbólumainak, jelképeinek megismerése.</p> <p>Az összetartozás fontosságának felismerése.</p> <p>Az ünnepi előkészületek elsajátítása.</p> <p>Köszöntők (karácsony, újév) megismerése, helyi szokások ápolása.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> dalok az adott ünnephez.</p> <p>Szlovák nyelv és irodalom: az ünnepek szókinccse.</p>

Hagyományőrző játékok (betlehemezés, locsolkodás) betanulása. Részvétel a helyi hagyományőrző ünnepeken.	
---	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egyház, ünnep, szimbólum, karácsony, farsang, húsvét, Mikulás, jelkép, köszöntő.
----------------------------	--

Tematikai egység	Szokások felelevenítése: népi gyerekjátékok, népművészet	Órakeret 13 óra
Előzetes tudás		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulók érdeklődésének felkeltése (játékos formában) a szlovák nyelv és kultúra iránt. A mozgás- és ritmusérzék fejlesztése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Gyermekjátékok – fogócskák, bújócskák, kapuzók, táncos-dalos játékok – megismerése és reprodukálása a régió hagyományaiból. Felelgetős játékok betanulása.	<i>Ének-zene:</i> különböző dallamú játékok, népi hangszerek.

<p>Helyi vers, mondóka, dal tanulása.</p> <p>Variánsok megismerése, összehasonlítása.</p> <p>A néptánc, mint közösségi tevékenység megismerése.</p> <p>A népzene szerepe a szlovák nemzetiség életében.</p> <p>A díszítőművészetek funkciójának megismerése.</p> <p>A manuális tevékenység (szövés, fonás, hímzés) értékeinek felfedezése.</p> <p>Hagyományos, népszokáshoz köthető eszközök, tárgyak, díszek megismerése, elkészítése.</p> <p>A helyi alapmotívumok, formák megismerése.</p> <p>Jellemző színhasználat elsajátítása.</p> <p>A népművészet értékeinek felismerése.</p> <p>A népművészethez köthető anyagok, eszközök megismerése.</p> <p>Rövid színdarab, dramatizált játék megtekintése egy-egy szokásról.</p>	<p><i>Dráma és tánc:</i> néhány néptánc alaplépése.</p> <p>Szlovák nyelv és irodalom: a szokások szókincse.</p> <p>Vizuális kultúra: színek, formák.</p>
---	--

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Népi, néptánc, népzene, mondóka, gyerekjáték, hangszer, népművészet, díszítőművészet, manuális, motívum, eszköz, anyag, szövés, fonás, hímzés.</p>
------------------------------------	---

<p>Tematikai egység</p>	<p>Népköltészet</p>	<p>Órakeret 4 óra</p>
-------------------------	---------------------	---------------------------

Előzetes tudás	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A népköltészet felfedeztetése.

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A népköltészet fogalmának elsajátítása.</p> <p>A természettel kapcsolatos megfigyelések tükröződése a népköltészetben.</p> <p>Hiedelmek, kiszámolók, mondókák, helyi, tradicionális népdalok tanulása.</p> <p>Népi humor, természetesség, bölcsesség a hazai szlovák népmesékben.</p> <p>A helyi szlovák legendák, helyi idős emberek történetei.</p> <p>Rövid köszöntő, gyerekjáték reprodukálása.</p> <p>A helyi nyelvjárás alapjai, néhány kifejezés elsajátítása.</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom: népmesék.</p> <p><i>Szlovák nyelv és irodalom: a népköltészethez kapcsolódó szavak, kifejezések.</i></p> <p><i>Ének-zene: népdalok.</i></p>

Kulcsfogalmak/fogalmak	Népköltészet, népi humor, bölcsesség, népmese, népdal, legenda, hiedelem.
------------------------	---

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A helyes önismeret alakulása, a nemzetiségi jelleg elsajátítása.</p> <p>Tudatosul a tanulóban, hogy szlovák nyelven is kifejezheti magát.</p> <p>Felismeri a kultúra és a hagyományok sokszínűségét a mindennapokban.</p> <p>A tanuló elsajátítja szülőfaluja, iskolája szlovák nyelvű meghatározását, megismeri az adott település középületeit és lakóházait, azok szűkebb és tágabb környezetét.</p> <p>Be tudja mutatni családtagjait és szűkebb rokonságát.</p> <p>Elsajátítja a családtagok helyi nyelvjárásban használt elnevezéseit.</p> <p>A gyakorlati élet során megfelelően szólítja meg és köszönti szűkebb környezetét.</p> <p>Ismeri a hagyományos vallási ünnepek elnevezéseit, szimbólumait.</p> <p>Meg tudja nevezni a konyhakerti növényeket, a jellemző háziállatokat és munkaeszközöket.</p> <p>Ismeri a legjellemzőbb kifejezéseket a négy évszak jelenségeinél.</p> <p>El tud énekelni helyi nyelvjárású népdalt.</p> <p>Tud mondani találós kérdést, ismer gyermekjátékot.</p> <p>Részt vesz hagyományőrző ünnepségeken.</p>
---	---

3–4. évfolyam

A kezdő szakaszban (3–4. évfolyam) a szlovák népismeret tantárgy a motiválás és a tanulás-szervezés keretén belül teljesítményekre összpontosít. A tanuló megismeri az ünnepeket. Megismerkedik a szlovák nemzetiség tárgyi és szellemi kultúrájával, miközben erősödik érzelmi azonosulása. Játékos formában sajátítja el az állampolgári teendőket, valamint a demokratikus viselkedés szabályainak alapjait: kooperál és követi a közösségi szabályokat. Az önismeret és társas kultúra fejlesztése során ismeretet szerez saját képességeiről és lehetőségeiről. Képes alkalmazni az emberi kapcsolatok elfogadott formáit. A családi életre nevelés során megtanulja a családi szerepeket, az azokhoz kötődő feladatokat. Képes felelősséget vállalni másokért, s megtapasztalja az önkéntességet. A tárgyi és természeti környezet védelmét napi tevékenységei során gyakorolja. Igényli, hogy szlovák nyelven fejezze ki magát. Esztétikai-művészeti tudatossága és kifejezőképessége erősödik. Megismeri a médiumokat és azok szerepét a tanulásban.

A tanuló megfelelő szinten megismeri anyaországát és hazáját nemzeti ünnepeit, ezek időpontjait. Mélyebben megismeri a nagy ünnepkörök egy-egy hagyományát és az éves ünnepkör legfontosabb állomásait: ezeket évszakok szerint is képes elhelyezni, valamint megismeri az ezekhez kapcsolódó alkotásokat. Megismeri a magyarországi szlovák nemzetiségi ünnepekhez kötődő helyi hagyományokat, részt vesz érzelmi azonosulását segítő tevékenységekben. Az egyre táguló környezet megismerése hozzájárul a szülőföldhöz, a hazához, az anyaországhoz való kötődés kialakulásában. Elhelyezi magát a szűkebb és tágabb közösségekben, követi az egyszerű közösségi szabályokat, bekapcsolódik a közös tevékenységekbe. Felismeri valódi és lehetséges szerepeit. A tanuló rendelkezik kooperatív készséggel, és betartja az illemszabályokat. Megismeri és elsajátítja az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, az iskolában, a társadalmi életben. Megtanulja a családi szerepekhez kapcsolódó feladatokat, és törekszik rá, hogy saját feladatait napi rendszerességgel elvégezze. Tisztában van azzal, hogy a vállalt feladatok felelősséggel járnak. Tapasztalatot szerez arról, hogy nemcsak kötelező feladatai vannak, hanem szabad választása alapján is segíthet környezetében. A tanuló érzékennyé válik a természeti és tárgyi környezet állapota iránt. Késztetés alakul ki benne, hogy megőrizze

környezete és elődei szlovák nemzetiségi életéhez kapcsolódó értékeit. A tanulóban kialakul az igény és képesség, hogy gondolatait, véleményét szlovák nyelven tudja kifejezni. Törekszik a mások számára érthető beszédre. Figyelemmel tud követni szlovák nyelvű szóbeli történetmondást, magyarázatot. Megismeri és alkalmazza az anyaggyűjtés és elrendezés szabályainak alapjait. Kétnyelvűségéből adódóan nyitott más kultúrák befogadására. A tanuló megismerkedik a manuális és művészeti alkotótevékenység több formájával. Képes szlovák versek, találós kérdések elmondására, a ritmusérzékét és a mozgáskultúrát fejlesztő játékokra és gyakorlatokra, ritmusos és énekes rögtönzésekre, szerepjátékokra. Megismerkedik a szlovákiai, a hazai szlovák és magyar médiumok hasznosíthatóságával a tanulásban.

Tematikai egység	A család és annak rokoni kapcsolatai	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Alapszókincs a szűkebb családról, rövid bemutatkozás.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A családdal kapcsolatos ismeretek bővítése, mélyítése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A család rokoni kapcsolatainak és fokozatainak elsajátítása.</p> <p>A család és a rokonság értékeinek fontossága.</p> <p>Hagyományos értékek a családban, a kisebbekkel és idősebbekkel való törődés.</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> rajzok, képek, fotók a családról, egyszerű családfa, ajándékok.</p>

<p>Az együttélés szokásrendszerének tágabb elsajátítása.</p> <p>Magatartásmódok, életformák megfigyelése, azok bemutatása régi családi fotók, elbeszélések alapján.</p> <p>A családi ünnepek előkészületeinek elsajátítása (születésnap, névnap).</p> <p>Az emberi élet fordulópontjaihoz kapcsolódó események (keresztelő, házasság) bővebb feldolgozása.</p> <p>Helyi nyelvjárási szavak gyűjtése a témával kapcsolatban, jókívánságok kifejezése szóban és írásban.</p>	<p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> szavak, kifejezések a családdal kapcsolatban, jókívánságok születésnapra és névnapra.</p>
--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Értékek, rokon, rokoni kapcsolat, törődés, magatartásmód, családi ünnep, jókívánság, életforma.
----------------------------	---

Tematikai egység	A lakóhely és közvetlen környezete	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	A település nemzetiségi sajátosságainak, környezetének ismerete, fontosabb zöldségek, gyümölcsök elnevezése.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A település régi mesterségeinek feldolgoztatása, a zöldségekkel, gyümölcsökkel, termésekkel kapcsolatos munkálatok megismertetése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A lakóhely emlékműveinek, épületeinek szlovák elnevezései, a településen található kétnyelvű feliratok felismerése.</p> <p>A helyi nemzetiségi iskola múltjának és jelenének összehasonlítása rövid mondatokban (berendezési tárgyak, eszközök).</p> <p>A településen található tájház – helyiségek, funkciók, helyi sajátosságok – alaposabb megismerése.</p> <p>A település hagyományos mesterségeinek, foglalkozásainak megismerése: idős emberekkel való beszélgetés a témában, tájházlátogatás.</p> <p>Az építkezés múltbéli és új jegyeinek összehasonlítása, az építkezés változásai, egyszerű térképek használatának elsajátítása.</p> <p>A kertben termesztető zöldségek, gyümölcsök jellemzése, felismerése és elnevezése.</p> <p>A zöldségek és gyümölcsök termesztése.</p> <p>A természetben található termékek megfigyelése, felismerése.</p> <p>Különböző termékek gyűjtése és felhasználási lehetőségei.</p> <p>A természet törvényszerű változásai (nappal-éjszaka).</p> <p>Miképp óvhatom, védhetem környezetemet?</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> fényképek, rajzok a településtípusokról, tárgyak, játékok, termékek.</p> <p><i>Ének-zene:</i> dalok állatokról, növényekről, termésekről.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> rövid dramatizált mesék mozgáselemekkel.</p> <p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> a lakóhely szavai, kifejezései.</p>

<p>Közmondások gyűjtése és elsajátítása a természet változásairól.</p> <p>Kerti munkákhoz, évszakokhoz köthető tapasztalások elsajátítása.</p> <p>Az évszakok szóbeli és írásbeli rövid jellemzése.</p>	
---	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Falu, város, tanya, sajátosság, mesterség, foglalkozás, térkép, változás, környezetvédelem, megóvás, tapasztalás, törvényszerű.
----------------------------	---

Tematikai egység	Alapismeretek a magyarországi szlovákok kultúrájáról, életéről	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Alapismeretek a magyarországi szlovákok kultúrájáról.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Ismeretek bővítése a magyarországi szlovákok életéről, kultúrájáról.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
-------------------------------------	---------------------

<p>A településtípusok megismerése (faluk, város, tanya).</p> <p>Tájékozódás a térképen: a magyarországi szlovákok jelentősebb központjai, a települések felkutatása.</p> <p>A magyarországi szlovák nemzetiségi iskolarendszer megismerése (tantárgyak, tevékenységek, sajátosságok).</p> <p>A nemzetek és népcsoportok korábbi és jelenlegi együttélése, a körülöttük lévő különbségek megfigyelése.</p> <p>A szlovák nemzetiség életmódjáról, kultúrájáról megszerzett ismeretek bővítése.</p> <p>A nemzetiséghez tartozó ismertebb közéleti személyek megismerése.</p> <p>A nemzetiségek alapjogainak megismerése.</p> <p>A nemzetiségi rendezvényeken való aktív részvétel.</p> <p>Helyi, regionális kulturális, országos találkozókra való részvétel.</p> <p>A hazai szlovák tv-adás (Domovina) gyermekműsorának és szlovák hetilap (Ludové noviny) gyermekrovatának (Okienko) figyelemmel kísérése, az információszerzés lehetőségeinek elsajátítása.</p> <p>A lakóhely nyelvjárásának sajátosságai, kifejezéseinek megértése és alkalmazása egy-egy témához kötve.</p> <p>Szlovákia elhelyezkedése, fekvése, fővárosa, főbb folyói, hegységei.</p>	<p>Szlovák nyelv és irodalom: nyelvjárás szövegek.</p>
---	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Információszerzés, regionális és országos találkozó, aktív, közélet, helyi nyelvjárás, településtípus, emlékmű, Szlovákia.
----------------------------	--

Tematikai egység	Naptári ünnepek jeles napok	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Egyházi ünnepek (Mikulás, karácsony, farsang, húsvét), köszöntők, dalok ismerete.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Az őszi és téli ünnepkör jeles napjainak megismertetése, a településen élő és felújított hagyományok megtapasztalásának segítése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A gyermek utónevének kiválasztása régen és ma.</p> <p>Közismert névnapokhoz köthető néphagyományok: Mihály (szeptember 29.), Márton (november 11.), Katalin (november 25.), András (november 30.) napjához köthető megfigyelések.</p> <p>Borbála (december 4.), Luca (december 13.) napi tevékenységek.</p> <p>Az újév köszöntése és a hozzá fűződő hiedelmek elsajátítása.</p> <p>Az őszi-téli jeles napok helyi változatainak feltárása.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> dalok az ünnepekhez.</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: népszokások.</p> <p>Szlovák nyelv és irodalom: az ünnepek szókinccse.</p>

<p>A jeles napokhoz és a vallási élethez fűződő élő és felújított hagyományok megismerése.</p> <p>Aktív részvétel a helyi hagyományőrző ünnepeken, személyes élmények, tapasztalások szerzése.</p>	
--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Keresztnév, utónév, jeles nap, élő hagyomány, felújított hagyomány.
----------------------------	---

Tematikai egység	Szokások felelevenítése: népi gyerekjátékok, népművészet	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Gyerekjátékok, helyi mondókák, dalok, helyi népművészeti alapmotívumok.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A helyi népviselet, népi hangszerek, helyi népművészeti motívumok megismertetése. A mozgás- és ritmusérzék fejlesztése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Milyen tulajdonságokat sajátítunk el játék, mozgás és tánc közben?</p> <p>Egyszerű mozgáselemek betanulása.</p> <p>Dramatizálás.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> különböző dallamú játékok, népi hangszerek.</p>

<p>Helyi és régiós mondókák, gyerekjátékok, kapuzók, táncos-dalos játékok.</p> <p>Variánsok elsajátítása, összehasonlítása.</p> <p>A néptánc mint közösségi tevékenység fontosságának megtapasztalása, a helyi táncsoport megismerése.</p> <p>A népzene szerepének, fontosságának megtapasztalása, néhány népi hangszer megismerése.</p> <p>A díszítőművészetek funkciójának elsajátítása.</p> <p>A manuális tevékenység (szövés, fonás, hímzés) értékeinek felfedezése.</p> <p>A hagyományos, népszokáshoz köthető eszközök, tárgyak, díszek elsajátítása, elkészítése.</p> <p>A helyi motívumok, színek, eszközök, jellemző anyagok elsajátítása, a népművészet fontosságának megtapasztalása.</p> <p>Az öltözködés, a népviselet (funkció és praktikusság), a helyi népviselet köznapi és ünnepi ruhadarabjainak megismerése.</p>	<p><i>Dráma és tánc:</i> néhány néptánc alaplépése.</p> <p>Szlovák nyelv és irodalom: a szokások szókincse.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> papírból készült tárgyak.</p>
--	---

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tánc, mozgáselem, tulajdonság, népviselet, öltözködés, divat, helyi motívum, praktikus, munkaeszköz.
----------------------------	--

Tematikai egység	Népköltészet	Órakeret 5 óra
------------------	--------------	-------------------

Előzetes tudás	Tradicionalis népdalok, mondókák, helyi legendák.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulók képzeletvilágának gazdagítása a népmeséken keresztül.

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A népköltészet fogalmának, szépségének, fontosságának felismerése és elsajátítása.</p> <p>Közmondások, találós kérdések, népi imádságok gyűjtése.</p> <p>Elődeink népi bölcsessége, logikus gondolkodása.</p> <p>A népmesék főhősei: külső és belső tulajdonságok felismerése.</p> <p>A kalandvágý és a hősieség a népmesékben.</p> <p>A régió szlovák legendái, helyi idős emberek történetei.</p> <p>A népmesék típusai, osztályozása.</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom: népmesék.</p> <p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> a népköltészet szókincse, köszöntőversek.</p> <p><i>Ének-zene:</i> népdalok, rövid balladák.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hős, hősiesség, főhős, kalandvág, népi imádság, népmesei tulajdonság.
----------------------------	---

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>A megalapozott szókincs fejlődése, gazdagodása, a tanuló emlékező- és kommunikációs képességének fejlődése.</p> <p>A tanuló ismeri lakóhelye nemzetiségi jellegét, környezete emlékhelyeit, emlékműveit, kétnyelvű feliratait, alapvető népviseleti jegyeit.</p> <p>Ismeri azon épületeket, melyek jelentősek a nemzetiségi élet alakulásában.</p> <p>Tud születés- és névnapot köszönteni.</p> <p>Fel tudja sorolni az évszakok, a hónapok, a hét napjainak alapvető jegyeit.</p> <p>A közösségi élet során aktívan alkalmazza a tanult mondókákat, népdalokat és gyermekjátékokat, aktívan ismer 10-15 népdalt, 5 gyermekjátékot.</p> <p>Megismeri a helyi nyelvjárási szavakat.</p> <p>Ismeri a naptári ünnepekhez kapcsolódó tevékenységeket.</p> <p>Meg tud nevezni néhány települést, ahol szlovákok élnek.</p> <p>Tudja az olvasott műveket képekben megjeleníteni, ábrázolni.</p> <p>Aktívan részt vesz tárgykészítő, hagyományőrző tevékenységekben, ünnepeken.</p> <p>Ismeri a helyi népviselet főbb ruhadarabjait, népművészeti motívumait, népi hangszereit.</p>
--	---

Szlovák népismeret

A hazai szlovák nemzetiség számára a nyelv és a kultúra az identitás fenntartásának és megerősödésének alapvető feltétele. A már évtizedek óta érzékelhető előrehaladott asszimilációs folyamat következtében megnőtt a nevelési és oktatási intézmények szerepe a nyelv, a kultúra és az identitás továbbadásában. A nevelés és oktatás feladatai éppen ezért nem korlátozódhatnak csak az ismeretek átadására és a készségek fejlesztésére. Gyakorlati és sokrétűen felhasználható tudásra és képességekre kell törekedni, amelyek egyben feltételei az értékeken alapuló cselekvésnek. Az önmeghatározás, ítélőképesség, a tudomány és művészet iránti nyitottság és a mindenkori személyes adottságok és lehetőségek határain belüli teljesítmény elérése a cél. Ez a feltételrendszer nyit utat a felelősségteljes élet felé.

Az élethosszig tartó tanulás jegyében a magyarországi nemzetiségek legfontosabb oktatáspolitikai célja egy olyan nevelési és oktatási kínálat fenntartása és fejlesztése, amely mindenki számára elérhető és átjárható. A nemzetiség nyelvén felkínált nevelés és oktatás épít arra, hogy a nemzetiséghez tartozók ezzel a lehetőséggel minden életszakaszban élhessenek.

A nyelv magas szintű birtoklása, a helyi nyelvjárások és szokások ápolása, a történelem és a jelen ismerete – mindezek az identitás nélkülözhetetlen részét képezik. Modern világunkban az emberi kapcsolatokon keresztül történő tanulás éppoly fontos, mint a tudás és az információ megszerzése, valamint cselekvési stratégiák kifejlesztése. A hazai nemzetiségek számára ez meghatározó jelentőséggel bír, hiszen két anyanyelv birtokában vannak. Figyelembe kell venni ugyanakkor, hogy a már említett asszimiláció következtében az oktatási intézmények nem építhetnek a tanulók otthonról hozott nyelvi ismereteire. Az oktatás eredményességének érdekében ennek a megváltozott helyzetnek tükröződnie kell a fejlesztendő kompetenciákban és a közműveltségi tartalmakban is.

A tantárgy sajátosságából, hogy a család érték- és hagyományközvetítő szerepét és azok tiszteletét egyre inkább át kell vállalnia, adódnak a célok és feladatok is.

A szlovák nemzetiségi iskolák tanulói először élményszerű helyzetekben találkoznak a legfontosabb hagyományokkal, az életmóddal és a nemzetiség kultúrájával.

Ezekre az élményekre építve cselekvés- és projektorientált oktatási formákban a fokozatosság elve alapján szereznek ismereteket a nemzetiség történeleméről, néprajzáról, nyelvéről, irodalmáról és a médiáról.

A tanulók tájékozottak abban, hogy a hagyományörzés családon kívüli szinterei a különböző intézmények és szervezetek.

A népismeret tantárgy a tanulók számára lehetővé teszi, hogy toleránsak és nyitottak legyenek a mássággal szemben, amely alkalmassá teszi őket más nemzetiségek és népek elfogadására.

A heti kötelezően egy tanítási óra az elsőtől a tizenkettedik osztályig intenzív és alapos ismeretszerzést tesz lehetővé. Ennek során a más tantárgyakkal való kapcsolódást szem előtt kell tartani. A tartalmak magukban rejtik ennek lehetőségét.

A népismeret tantárgy feladata – identitás- és értékközvetítés – hatással van a módszerek megválasztására. A nyitott oktatási formákban történő tanítás olyan ismeretszerzést biztosít, amely az élménytől a cselekvésen és megértésen át a tapasztalathoz vezet.

E kreatív és cselekvésközpontú feldolgozási formák (állomásokon való tanulás¹, műhelytanítás, múzeumpedagógia-foglalkozások, iskolai projektek) a tanulókat olyan tapasztalatokhoz segítik, amelyekre saját környezetükben már nem tehetnek szert.

A tantárgy a kulcskompetenciák – a kommunikáció, az időben és térben való tájékozódás, a reflexiót irányító kérdések, a kritikai gondolkodás és az önálló tanulás – fejlesztése során eléri, hogy a tanulók alkalmassá váljanak önálló projektek lebonyolítására.

¹ Egy nyitott oktatási módszer, amely a tanulók önellenőrzésén alapul.

5–6. évfolyam

Az 5–6. évfolyamon a szlovák népismeret tantárgy egyik fontos feladata, hogy hozzájáruljon az iskolai tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, képességek megalapozásához. A tanuló megismerkedik a szlovák nemzetiség tárgyi és szellemi kultúrájával, a szlovákok és a hazai szlovákok történelmével, földrajzával, miközben a nemzeti öntudat és hazafias nevelés részeként kialakul benne a szülőföld, a haza, a nemzet, a nemzetiség, az anyanemzet iránti kötődés igénye. Az erkölcsi nevelés során a tanuló megérti a normakövetés fontosságát. Az állampolgárságra, demokráciára nevelés segíti őt abban, hogy megismerje jogait, beleértve a nemzetiségi jogokat is, azok érvényesítési lehetőségeit, s nyitottá váljék a társadalmi jelenségek iránt. Kialakul a tanuló humánus magatartása, s felismeri társadalmi szerepeit. A tanuló egyre érzékenyebbé válik tárgyi és természeti környezete iránt. Érti a fenntarthatóság és környezettudatosság fogalmát. Kulturális kötődése a nemzetiségi sajtó irányába tereli figyelmét. Az anyanyelvi kommunikáció fejlesztése során a tanuló tudatosan törekszik arra, hogy szlovák nyelven fejezze ki magát, miközben esztétikai-művészeti tudatossága egyre jobban erősödik.

A tanuló megismeri a magyarországi szlovákok településeit, környékének szlovák nemzetiségi és népi hagyományait, tevékenyen vesz részt a nemzetiségi hagyományok ápolásában. Fokozatosan megismeri a szlovák nemzetiségi népzénet, néptáncokat, népköltészetet, népi díszítőművészetet, étkezési szokásokat, médiát, írókat és költőket. Erősödik benne saját nemzetisége és az anyaország értékeihez való kötődés, megismeri azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait. Egyre rendszeresebben vesz részt szűkebb közösségében a hagyományok ápolásában, megismer ezekhez kapcsolódó műalkotásokat. A hagyományőrzés olyan hobbit, kikapcsolódást kínál számára, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez. Megismeri a magyarországi szlovák kultúra megőrzéséért munkálkodó intézményeket, szervezeteket, programokat. Nemzetiségi létéből adódóan nyitott más népek kultúrája iránt, ismeri a Magyarországon élő nemzetiségeket. Megismerkedik az alapvető emberi, nemzetiségi szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Ismeri és helyesen használja az állampolgársághoz, a nemzetiségi létehez

kapcsolódó alapvető fogalmakat. A tanuló képes felismerni és megfogalmazni családban betöltött szerepeket, feladatokat, megtalálja és elvégzi a rá háruló feladatokat. Egyre érzékenyebbé válik környezete állapota iránt, képes annak változásait elemi szinten értékelni. A tanuló képes új ismeretek megszerzésére szlovák nyelven. Önállóan olvas nyomtatott és elektronikus formájú szövegeket. Képes hallott és olvasott szöveg lényegének felidézésére, megértésére, értelmezésére. A tanuló mind motiváltabbá válik az IKT-eszközök használata iránt. Képes alapvető számítógépes alkalmazásokat felhasználni a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek során.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A mai Szlovákia	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Szlovákia elhelyezkedése, fővárosa, nagyobb folyói és hegységei.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Szlovákia tájegységeinek, nemzeti szimbólumainak megismertetése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Szlovákia fontosabb földrajzi adatainak – elhelyezkedés, fekvés, főváros, folyók, városok, hegyek – elsajátítása.</p> <p>Szlovákia tájegységei és főbb nevezetességei, a hozzájuk kapcsolódó történetek, népi legendák.</p> <p>A nemzeti szimbólumok felismerése.</p>	<p><i>Földrajz:</i></p> <p>Szlovákia atlaszokban, útikönyvekben, térképeken.</p>

<p>A himnusz elsajátítása.</p>	<p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> a mai Szlovákia – szókincs.</p> <p><i>Ének-zene:</i> a magyar himnusz.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> városok, személyek, szimbólumok.</p>
--------------------------------	--

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Európa, Szlovákia, főváros, nevezetesség, himnusz, tájegység, elhelyezkedés.</p>
------------------------------------	---

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Ismeretek a magyarországi szlovákokról</p>	<p>Órakeret 18 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A magyarországi szlovákok régiói, központjai, jelentősebb települései.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai</p>	<p>A hazai szlovákok vallásának, nyelvének, sokszínű hagyományainak megismertetése.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Magyarország soknemzetiségű ország; különbségek, hasonlóságok, népcsoportok megismerése, elfogadása.</p> <p>Közös múlt – közös történelem.</p> <p>Falutörténet, várostörténet.</p> <p>A szlovákság által lakott települések elhelyezkedése; régiók, központok.</p> <p>A hazai szlovákok történelméről, földrajzáról, kultúrájáról gyűjtött anyagok rendszerezése, feldolgozása írásban és szóban.</p> <p>Ismeretszerzés a szlovák települések életéről, ismert személyeiről.</p> <p>Egy-egy ismert és hétköznapi ember életének elemzése.</p> <p>A hazai szlovákok hagyományai, kultúrája, nyelvének osztályozása.</p> <p>Irodalmi nyelv – nyelvjárás; szógyűjtés összehasonlítással.</p> <p>A hazai szlovákok vallásának eloszlása.</p> <p>A nemzet és a nemzetiség fogalmának helyes meghatározása.</p> <p>A hovatartozás megfogalmazása.</p> <p>Kötelezettségek és jogok a szlovák nemzetiség életében.</p>	<p><i>Földrajz:</i> a szlovákság által lakott települések, régiók a térképen, fogalmak a magyarországi szlováksággal kapcsolatban.</p> <p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> nyomtatott sajtó, tv- és rádióműsorok.</p>

A korosztálynak megfelelő média rendszeres figyelemmel kísérése.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Nyelv, nyelvjárás, irodalmi nyelv, nemzetiség, nemzet, régió, hovatartozás.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A magyarországi szlovákok néprajza – jeles napok, ünnepek, néptánc, népviselet, tradicionális ételek	Órakeret 15 óra
Előzetes tudás	Főbb vallási és jeles napi ünnepek ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ünnepek, az adott település, régió népviseletének és népzenejének megismertetése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>A hazai szlovák települések ünnepeinek, jeles napjainak felelevenítése.</p> <p>A helyi sajátosságok felidézése.</p> <p>Jeles napokhoz, egyházi ünnepekhez kapcsolódó hagyományok rövid interpretálása; rövid interjú készítése és annak dokumentálása.</p> <p>Mindenszentek és halottak napja – tisztelet és részvét nyilvánítása elhunyt szeretteink iránt.</p>	<p>Szlovák nyelv és irodalom: ünnepek, jeles napok.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> régióra jellemző tánclépések.</p>	

<p>Az ünnep és tradíció fogalmának helyes használata.</p> <p>Kérdések összeállítása a település hagyományaival kapcsolatban.</p> <p>Hagyományok újjászületése: elfeledett szokások újraértelmezése.</p> <p>Életmód: étkezési szokások, alapanyagok, fűszerek, hétköznapi és tradicionális ünnepi ételek megismerése. Helyi jellegzetes ételek megismerése.</p> <p>A helyi népviselet hétköznapi és ünnepi ruhadarabjainak elsajátítása, a ruhadarabok elnevezése helyi nyelvjárásban.</p> <p>Az adott településre, régióra jellemző tánclépések interpretálása, rövid körtáncok, lány- és fiútáncok.</p> <p>Gyermekjátékok, népdalok, szólások felelevenítése, prezentálása játékos formában.</p> <p>Egyszerű táncok bemutatása színpadon.</p>	<p>Technika, életvitel és gyakorlat: ételkészítés.</p>
<p>Kulcsfogalmak / fogalmak</p>	<p>Hagyomány, dokumentáció, étkezési szokás, tradicionális, ruhadarab, hagyomány újjászületése, alapanyag.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Lakóhely, lakóház és gazdálkodás</p>	<p>Órakeret 9 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az adott település, régió környezetének ismerete.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A hazai szlovákok jellegzetes, földrajzilag elkülöníthető gazdálkodási formáinak, foglalkozásainak megismertetése.</p>	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A lakóhely és környékének megismerése.</p> <p>Tájházlátogatás.</p> <p>Az adott régió szlovák településeinek megismerése.</p> <p>A lakóház és a kiszolgáló helyiségek berendezéseinek helyes használata.</p> <p>Az adott település, régió szlovák tájházának és a hozzá tartozó helyiségek megnevezései.</p> <p>A kétnyelvű dűlőnevek megismerése.</p> <p>A ház körüli munkálatok felelevenítése.</p> <p>A gazdálkodás és a hozzá köthető kalendáris szokások megismerése.</p> <p>A hazai szlovák régiók jellegzetes foglalkozásai, közösségi munkák, állattenyésztés, szőlőtermesztés.</p>	<p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> a hazai szlovákok építészete, tájházai, magángyűjteményei; a lakóhely, a lakóház és a gazdálkodás szókincse, kétnyelvű elnevezések.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Molnár, méhész, fafaragó, szőlőtermesztés, dűlőnév, állattenyésztés, mezőgazdálkodás, használati eszköz/tárgy.
----------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Díszítőművészet	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Népművészeti eszközök, formák, színek, anyagok ismerete.	

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Régi mesterségek fellelésének, a munkafolyamatok szlovák nyelvű rögzítésének segítése.</p>
---	---

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A népművészet mint kifejezőeszköz a szlovákok életében.</p> <p>Népművészeti tárgyak a régmúltban: azok fontosságának felismerése (hímzett, szőtt, faragott, fonott tárgyak).</p> <p>Külső-belső díszítések megismerése (homlokzat, belső helyiségek).</p> <p>A régi mesterségek termékeinek fellelése: a gyűjtött anyagok rendszerezése és prezentálása, régi használati eszközök készítése hagyományos kézműves technikával, a munkafolyamatok szlovák nyelvű rögzítése.</p> <p>Ékszerek megismerése.</p>	<p><i>Vizuális kultúra:</i> hagyományos motívumok, fonás, szövés, faragás.</p> <p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> a díszítőművészet szókincse.</p>

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Ékszer, kézműves, hímzés, szövés, fonás, homlokzat, berendezési tárgy, munkafolyamat.</p>
------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népköltészet, népzene	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	Népmesék, népdalok és legendák ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Népköltészeti alkotások elsajátítása, szóbeli és vizuális interpretálásuk segítése, a hazai szlovák népzene alapjainak megismertetése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A népköltészeti alkotások szereplői, személyei, valamint azok cselekedeteinek rövid elemzése.</p> <p>Szólások, közmondások elsajátítása.</p> <p>A cselekvés és a következmény közötti kapcsolat felismerése, gyakorlása.</p> <p>A népmesék osztályozásának elsajátítása.</p> <p>Rövid jelenetek elbeszélése, eljátszása.</p> <p>Altatók, versek, mondókák, történetek, népdalok előadása rendezvényeken.</p> <p>A magyarországi szlovák népmesék, balladák, népdalok és legendák gyűjtői.</p> <p>Író-olvasó találkozókra való szervezett részvétel.</p> <p>Idős emberek történetei, kalandjai személyes interpretálásban.</p> <p>A népzene fontossága, egyik kifejezőeszköze a hazai szlovákok életében, népi hangszerek, népi zenekarok megismerése.</p>		<p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> dalos könyvek, kiadványok, gyűjtések; a népköltészet és a népzene szókincse; népmesék CD-n.</p> <p><i>Ének-zene:</i> különböző zenei anyagok.</p>

Kulcsfogalmak / fogalmak	Közmondás, szólás, népi zenekar, fúvós hangszer, ütős hangszer, húros hangszer, népmese típusa, szereplő, gyűjtő, ballada.
--------------------------	--

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>A megalapozott szókincs továbbfejlődése, gazdagodása, a tanuló emlékező- és kommunikációs képességének fejlődése.</p> <p>A tanuló ismeri Szlovákia szimbólumait, főbb városait, tájegységeit.</p> <p>Ismeri a magyarországi szlovákok régióit, jelentősebb központjait, kétnyelvű megnevezéseit.</p> <p>Fel tudja sorolni a magyarországi szlovákok vallási, nyelvi megoszlását.</p> <p>Ismeri a szlovák tradicionális ünnepi ételeket, a helyi jellegzetes ételeket.</p> <p>Ismeri a helyi és regionális népviselet elnevezéseit az adott nyelvjárásban is, ismeri népi hangszereit, díszítőművészetét.</p> <p>Ismeri a helyi gazdálkodási módokat.</p> <p>A közösségi élet során aktívan alkalmazza a tanult népdalokat, a néptáncok koreografált lépéseit, közmondásokat, szólásokat.</p> <p>Megismeri a hazai szlovák közélet legismertebb szereplőit (egy-egy helyi, regionális író, költő, gyűjtőt).</p> <p>Bővíti tudását a helyi nyelvjárásban, képes összehasonlítani azt az irodalmi nyelvvel.</p> <p>Képes leírni az egyházi és naptári ünnepekhez kapcsolódó tevékenységeket.</p>
--	--

	<p>Tudja az olvasott műveket (népmese, ballada, legenda, monda) röviden szóban interpretálni.</p> <p>Aktívan részt vesz tárgykészítő, hagyományőrző tevékenységekben, ünnepeken.</p>
--	--

7–8. évfolyam

A 7–8. évfolyamon a szlovák népismeret tantárgy alapvető feladata a már megalapozott kompetenciák fejlesztése, megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságának, variabilitásának növelése. A tanuló megismerkedik a szlovák nemzetiség tárgyi és szellemi kultúrájával, a hazai szlovákok történelmével, földrajzával, miközben a nemzeti öntudat és hazafias nevelés részeként kialakul benne a szülőföld, a haza, a nemzet, a nemzetiség, az anyanemzet iránti kötődés igénye. A tanuló egyre jobban érti a normakövetés fontosságát. Megismeri jogait, azok érvényesítési lehetőségeit. Az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése hozzájárul humánus magatartásának kialakulásához. A fenntarthatóságra és környezettudatosságra való nevelés során egyre érzékenyebbé válik környezete iránt. Kulturális kötődése a nemzetiségi sajtó irányába tereli figyelmét. A tanuló tudatosan törekszik arra, hogy szlovák nyelven fejezze ki magát, miközben esztétikai-művészeti tudatossága egyre jobban erősödik.

A tanuló megismeri a magyarországi szlovákok szellemi és népi kultúráját. Képesé válik a magyarországi szlovákok nagyobb vallási ünnepeihez és jeles napi szokásaihoz köthető hagyományokat interpretálni szóban és írásban. Elsajátítja a szlovák népi építészet, gazdálkodás és hiedelemvilág jellegzetes jegyeit, a szlovákok hagyományos ételeit. Képes a szlovák népköltészetet (balladákat, mondákat), valamint a környezetében tevékenykedő ismert szlovák nemzetiségi személyeket, az adott település helyi sajátosságait bemutatni. Próbál összefüggéseket keresni a magyarországi szlovák települések földrajzi fekvése, társadalmi helyzete, foglalkozási struktúrája és gazdálkodása között. Megismeri

Magyarország lakosságának nemzetiségi alakulását, bővíti tudását a nemzetiségi törvénnyel, érdekképviseletekkel, közélettel, sajtóval és médiával kapcsolatban. Betekintést kap a nemzetek közötti együttélésből adódó nyelvi alakulásokba. Bővíti tudását Szlovákia történetével kapcsolatban, értelmez fontosabb történelmi fogalmakat. Megismeri a nemzetiségi önkormányzatokat, a szlovák kulturális egyesületek és civil szervezetek munkáját. Aktívan tevékenykedik települése szlovák jellegű programjain, késztetést érez, hogy részt vegyen nemzetiségi tanulmányi, népismereti, nyelvi versenyein helyi, regionális és országos szinten. Egyre nagyobb biztonsággal és mind önállóbban képes felhasználni a számítógép és az internet által biztosított szlovák nyelvű információkat. Egyre önállóbban képes összeállítani prezentációkat, beszámolókat szlovák nyelven. A tanuló képes környezettudatos döntések meghozatalára.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A szlovákok története	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Nemzeti szimbólumok, Szlovákia földrajzi adottságainak, közigazgatási felosztásának, városainak, nevezetességeinek ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismeretszerzés segítése a szláv néptörzsekről, az első szláv államról és írásbeliségéről.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
A szláv néptörzsek vándorlása, letelepedése. A szláv őshaza megismerése.	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári</i>

<p>A szláv (slovan) és szlovák népcsoport, az elnevezések jelentésének magyarázata.</p> <p>A mai szláv népek elhelyezkedése Európában.</p> <p>Betekintés a Nagymorva Birodalom kialakulásába, fénykorába és bukásába.</p> <p>Az első szláv állam létrejöttének jelentősége.</p> <p>Cirill és Metód hittérítők tevékenységének megismerése, fontosságának megértése.</p> <p>A szláv írásbeliség kialakulásának körülményei.</p> <p>Magyarország nemzetiségi összetételének változásai a török kiűzése után.</p>	<p><i>ismeretek:</i> a szlovákok és magyarok történetének közös pontjai (térképek, képek).</p> <p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> a cirillika (cirill betűs írás) és a glagolika (glagolita írásmód) elemei.</p>
--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szláv, őshaza, fénykor, bukás, államalapítás, állam, írásbeliség, Cirill, Metód, hittérítő, ószláv nyelv, cirillika, glagolika.
----------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A magyarországi szlovákok letelepedése, nyelve, nemzetiségek	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az adott település nemzetiségi jellegének és helyi nyelvének ismerete.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A magyarországi szlovák letelepedés szakaszainak és nyelvjárásainak megismertetése. Annak az előnynek a tudatosítása a tanulóban, amely a nemzetiséghez tartozásból ered, mert	

	nyelvtudása és nemzetisége színesíti személyiségét. A tolerancia, mások elfogadásának erősítése.
--	--

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Miként kerültek elődeink mai településükre?</p> <p>A magyarországi szlovákok letelepedési szakaszainak megismerése.</p> <p>Az adott település letelepedésének körülményei, összehasonlítása a környék szlovák településeivel.</p> <p>A magyarországi szlovák nyelvjárások főbb jellemzőinek, néhány népnyelvi szavának megismerése, hasonlóságok, különbségek keresése.</p> <p>A szlovák irodalmi nyelv és a hazai szlovákok nyelvjárásainak bemutatása.</p> <p>Összefüggések keresése a szlovák nyelvjárások és a hazai szlovák népnyelv között.</p> <p>A nyelvjárasi szókincs bővítése feladatok segítségével.</p> <p>Beszélgetés a szlovák nemzetiség szerepéről, más nemzetiségekkel való együttéléséről.</p>	<p><i>Földrajz:</i> magyarországi szlovák települések (térképen, képeken).</p> <p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> nyelvjárasi szövegek, a tematikai egység szókincse.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Előd, letelepedés, letelepedési szakasz, népnyelv, nyelvjárás, tolerancia, elfogadás, ragaszkodás, lehetőség.
----------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ismeretek a magyarországi szlovákokról – gazdálkodás, foglalkozások, a hozzájuk kapcsolódó családi és társas munkák	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Fogalmak ismerete a magyarországi szlovákok gazdálkodásáról.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A magyarországi szlovákok gazdálkodásának, jellegzetes foglalkozásainak megismertetése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A hazai szlovákok gazdálkodásának megismerése: növénytermesztés, szőlőtermesztés, méhészet.</p> <p>Hegyi-erdei gazdálkodás megismerése: állattenyésztés, fakitermelés, erdei termékek gyűjtése.</p> <p>Helyi jellegzetes foglalkozások megismerése: drótosok, üvegesek, kosárfonók, kovácsok, mészégetők, szénégetők.</p> <p>A zöldségek, gyümölcsök termesztésének, feldolgozásának múltbeli és jelenkori módjai.</p> <p>Információk gyűjtése könyvtárban, múzeumban, tájházban; a helyi gyűjtemények bővítése.</p> <p>A népi bölcsességek fellelése közmondásokban, szólásokban.</p>	<p><i>Szlovák nyelv</i> és <i>irodalom</i>: szólások, közmondások, a gazdálkodás szókincse.</p> <p>Magyar nyelv és <i>irodalom</i>: szólások, közmondások.</p>

<p>A családi és társas munkák megismerése: tollfosztás, fonás, aratás, kukoricatörés, disznótor, szüret, májusfaállítás.</p> <p>A fiatalok munka közbeni közös játékaik, szórakozásainak megismerése: szórakoztató történetek, elbeszélések mesélése, ismerkedés, tánc, kártya, ének.</p> <p>Kölcsönös segítségnyújtás, a közösségek összefogása fontosságának belátása.</p> <p>Szólások, közmondások gyűjtése a munkáról.</p>	
--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Gazdálkodás, növénytermesztés, szőlőtermesztés, hegyi gazdálkodás, erdei gazdálkodás, mészégető, szénégető, kosárfonó, drótos, üveges, tollfosztás, fonás, aratás, disznótor, szüret.
----------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Lakóhely, lakóház	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	A népi építészet lakóházainak, azok elrendezésének, berendezésének ismerete.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Az alföldi és hegyvidéki településtípusok összefüggéseinek elsajátíttatása, a melléképületek, pincék funkcióinak megismertetése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A falusi, városi és hegyvidéki környezet különbségeinek feltárása.</p> <p>Alföldi települések és azok típusainak megismerése.</p> <p>Hegyvidéki települések és azok típusainak megismerése.</p> <p>Az értékmegőrzés színhelyei: néprajzi múzeumok, tájházak, falumúzeumok – lehetőség szerint látogatás.</p> <p>A parasztház jellegzetes elrendezése, stílusa, berendezése, hagyományos építőanyagai.</p> <p>A pincék jelentősége, elhelyezkedése.</p> <p>A ház körül található melléképületek, közlekedési eszközök, azok funkciói.</p> <p>A népi munkaeszközök felismerése.</p> <p>Egy-egy épület, lakóház rövid bemutatása.</p> <p>A lakóhely természeti szépségei, kulturális és történelmi értékeinek új feladathelyzetben való megjelenítése.</p> <p>Életstílus és berendezés kapcsolatának összefüggései.</p> <p>A házépítéssel kapcsolatos hiedelmek – gyűjtőmunka alapján.</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom: hiedelmek.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> a parasztház alaprajza.</p> <p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> magyar és szlovák hiedelmek; a lakóhely, lakóház szókincse.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Falusi környezet, városi környezet, hegyvidéki környezet, alföldi település, hegyvidéki település, vályog, zsúpfedél, nyitott kémény, kemence, pince, istálló, szérű, pajta.
----------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A magyarországi szlovákok néprajza – jeles napok, ünnepek, néptánc, népviselet, tradicionális ételek	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Nagyobb ünnepek ismerete, az adott település, régió népviseletének, táncainak, népzenejének és legjellemzőbb ételeinek ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismeretek bővítése a magyarországi szlovákok néprajzáról.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Jeles napokkal, ünnepekkel kapcsolatos önálló vélemények és kérdések megfogalmazása.</p> <p>A szlovákság kétnyelvű vallásgyakorlásának jelentősége ünnepeken: beszélgetés, személyes tapasztalatok megfogalmazása.</p> <p>Ünnepi hagyományok, szokások hasonlóságának, különbözőségének feltárása.</p> <p>Az ünnepeket bemutató történetek elbeszélése az írott sajtó és egyéb médiumok által szerzett ismeretek alapján.</p>	<p>Dráma és tánc: néptáncok.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> párvalasztással kapcsolatos babonák.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> a népviselet régióra jellemző</p>

<p>Jellegzetes étkezési szokások a szlovák családokban, ételek készítése: alapanyagok, eszközök – gyűjtőmunka, személyes tapasztalatok alapján.</p> <p>A párválasztással kapcsolatos babonák.</p> <p>Az ünnepi és hétköznapi női és férfi viselet ismeretének bővítése. Mit viseltek a régmúltban az adott régióban?</p> <p>A régióra jellemző anyagok, motívumok, díszítőelemek megnevezése és összehasonlítása fényképek segítségével.</p> <p>Ruhadarabok gyűjtése, elkészítése, kiállítás, bemutató szervezése.</p> <p>Rövid interjú készítése egy-egy népzenei vagy táncos rendezvényről.</p> <p>A hazai szlovák táncok regionális és országos szintű megismerése.</p> <p>A régióra jellemző néptáncok tanulása és bemutatása.</p> <p>Múlt és jelen összehasonlítása öltözködésünkben, étkezésünkben.</p>	<p>motívumai, díszítőelemei.</p> <p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i> párválasztással kapcsolatos babonák a magyarok és szlovákok körében; az ünnepek, a népviselet, az ételek szókincse.</p>
---	---

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Vallásgyakorlás, munkafolyamat, öltözködés, divat, étkezési szokás, babona.
----------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A magyarországi szlovák sajtó, közélet és annak képviselői – írók, költők, kutatók	Órakeret 12 óra
--------------------------------------	--	--------------------

Előzetes tudás	Alapismeretek a sajtó, a média, a közélet szereplőiről, írókról, költőkről, kutatókról.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A magyarországi szlovák írott és nyomtatott sajtó, a média, a nemzetiség intézményrendszerének alapos megismertetése.

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A magyarországi szlovák média megjelenési formái: elektronikus és nyomtatott sajtó, rádió- és tv-műsor.</p> <p>A szlovák nemzetiségi tv-műsor és országos hetilap alapos áttanulmányozása.</p> <p>A helyi sajtó, tv megjelenési formáinak megismerése.</p> <p>Országos szintű kiadványok megismerése: különböző gyűjtemények, kalendáriumok.</p> <p>Bepillantás néprajzkutatók, írók, költők életébe, munkásságába.</p> <p>Beszámolók készítése ismert közéleti személyekről.</p> <p>A magyarországi szlovák érdekképviseletek (helyi, megyei, országos szintű önkormányzatok).</p> <p>A nemzetiségi törvény megismerése, a törvény fontosságának belátása.</p> <p>A nemzetiségi jogok és köteleességek megismerése, alkalmazásának lehetőségei.</p>	<p><i>Szlovák nyelv és irodalom:</i></p> <p>magyarországi szlovák költők, írók; a média, a közélet szóincse.</p>

<p>Helyi, regionális és országos működésű kulturális egyesületek, civil szervezetek megismerése (zenekarok, pávakörök, táncsoportok, hagyományőrző egyesületek).</p> <p>Aktív részvétel helyi, regionális, országos szlovák programokon (verseny, nemzetiségi nap).</p>	
---	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Elektronikus sajtó, nyomtatott sajtó, írott sajtó, kiadvány, érdekképviselő, nemzetiségi önkormányzat, nemzetiségi törvény, kötelesség, kulturális egyesület, civil szervezet.
----------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népköltészet, népzene	Órakeret 7 óra
Előzetes tudás	Néhány népballada, monda ismerete.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A népballadák és a népmondák fajtáinak, stílusjegyeinek megismertetése.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Balladák, a ballada fogalma, stílusjegyei. A hősök gondolatainak és érzelmeinek megismerése.	<i>Szlovák nyelv</i> és <i>irodalom:</i>

<p>Egyén és történelem viszonya a balladákban.</p> <p>A szlovák és a magyar balladák összehasonlítása.</p> <p>Népmondák, hiedelemmondák, hiedelmek és csodák.</p> <p>A mese és monda közötti különbség megfigyelése.</p> <p>A magyar és szlovák mondák hasonlóságainak, különbségeinek felismerése.</p> <p>Balladák, mondák előadása, eljátszása megadott szempontok alapján.</p> <p>Gyűjtőmunka kiadványokból, könyvből.</p>	<p>népballadai sajátosságok a műballadában; a népköltészet és a népzene szókincse; hasonlóságok/ különbségek a magyar és szlovák népballadákban.</p> <p>Magyar nyelv és irodalom: népballadák.</p>
---	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ballada, monda, hiedelemmonda, hiedelem, csoda, stílusjegy, mondanivaló.
----------------------------	---

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A megalapozott szókincs további fejlődése, gazdagodása, a tanuló emlékező és kommunikációs képességének további fejlődése.</p> <p>A tanuló ismeri őseinek hazáját, első, írott nyelvét, államát, vezetőjét.</p> <p>Ismeri a magyarországi szlovákok letelepedésének körülményeit, szakaszait, nyelvjárásait.</p> <p>Különbséget tud tenni a szlovák irodalmi nyelv és a hazai szlovák nyelvjárások között, bővíti tudását, gyűjtőmunkáját a helyi nyelvjárásban.</p> <p>Ismeri a magyarországi szlovákok földrajzi elhelyezkedését, településeit, különbséget tud tenni a hegyvidéki és az alföldi szlovák gazdálkodás, életmód között.</p> <p>Ismeri a régmúlt jellegzetes foglalkozásait, népi mesterségeit, tudja, melyek a családi és társas munkák.</p> <p>Képes egységében látni és fel tudja idézni a magyarországi szlovákok vallási ünnepeinek, jeles napjainak szokásait, tevékenységeit.</p> <p>Képes reprodukálni a helyi jellegzetességeket a szellemi és a tárgyi kultúrában egyaránt.</p>
---	---

	<p>Ismeri a tradicionális szlovák ételeket, a helyi jellegzetes ételeket, azok elkészítési módját.</p> <p>Ismeri a helyi népviselet (női és férfi, hétköznapi és ünnepi) ruhadarabjait.</p> <p>Aktívan alkalmazza a tanult népdalokat, néptáncokat, közmondásokat, szólásokat.</p> <p>Ismeri a helyi és a hazai szlovák közélet szereplőit, intézményeket, önkormányzatokat, kulturális egyesületeket, érdekképviselői szervezeteket, az írott és a nyomtatott sajtót, médiát.</p> <p>Tudja az olvasott műveket (ballada, monda) röviden, szóban interpretálni.</p> <p>Aktívan részt vesz tárgykészítő, hagyományőrző tevékenységekben, versenyeken, ünnepeken</p>
--	--

Szlovák nyelv és irodalom

(A nyelvoktató, a bővített és a kiegészítő nemzetiségi nevelés-oktatás számára)

5–8. évfolyam

Az 5–8. évfolyamon a szlovák nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgy alapvető célja és feladata az alsóbb évfolyamokon megalapozott szövegértés továbbfejlesztése és alkalmazása; a szövegalkotás folyamatának gyakorlása, a mindennapi élet kommunikációs témáinak elsajátítása; a helyesírás gyakorlása, a nyelvtani ismeretek alapos ismerete. A tantárgy jellegéből adódóan fontos feladat a nyelvi és az irodalmi kultúra fejlesztése és olyan nyelvismeret elérése, hogy a tanulók megfelelően és helyesen használják a már elsajátított, birtokukban lévő tudást.

A szlovák nemzetiségi nevelés területén kiemelt feladat a diákok meglévő, gyakorlati nyelvi tudására építve néhány alapvető rendszerszerűség bemutatása, összefüggésének felismerése, megnevezése. Fontos, hogy a tanulók fokozatosan megismerjék, felismerjék és sajátítsák el a magyar és a szlovák nemzetiségi nyelv helyesírási normáit és a gyakorlatban tudják alkalmazni a nyelvtani szabályokat. Tudjanak bekapcsolódni egyszerű beszélgetésekbe, véleményüket, gondolataikat érthetően fejezzék ki.

Az 5–8. évfolyam szlovák nemzetiségi nyelv és irodalom kerettanterve kettős célkitűzéssel készült: hogy közvetítse a szlovák gyermekirodalom és a magyarországi szlovák irodalom értékeit, és fokozatosan bővítse a tanulók szókincsét, ezzel elősegítve szlovák nyelven történő kommunikációjukat valós helyzetekben. A tanterv minden tematikus egységben megnevezi a kulcsfogalmakat. A fogalmak egyéni megoldásokkal, szabadon vezethetők be az évfolyampárok bármelyik szakaszán, a két évfolyamos szakasz több tematikai egységénél is szóba kerülhetnek.

A tematikai egységeknek megvan a maguk lineáris logikája, de ennek követése egyáltalán nem kötelező, ez a linearitás nem jelent előírt sorrendet. A beszédértés, beszédkézség, irodalmi kultúra, olvasásértés és írás közműveltségi tartalmak visszautalnak az alsó tagozatra, de táguló körökben tekinthetnek a diákok életük mind szélesebb horizontjaira: előbb a családra, később a szülőföldre, majd az iskola és a gyerektársadalom örök világára. A tanulók visszatekintenek a szlovák nemzetiségi múltra, nemzetiségi hagyományokra. Megtalálják és megőrizik identitásukat, vállalják másságukat, elfogadják és másoknak is megmutatják a szlovák nemzetiség értékeit, erősítve ezzel a közösséghez való kötődést.

A szlovák nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgy fontos célja még, hogy a tanulók olyan önálló gondolkodású fiatalokká váljanak, akik erkölcsi kérdésekben is képesek önálló ítéletalkotásra. A családi élettel kapcsolatban a harmonikus együttélést, az egymás iránt felelősséggel tartozó magatartást tekintik követendőnek. Fontos szerepet kap a szlovák nemzetiségi nyelv és irodalom kerettantervben a környezet- és médiatudatos magatartás kialakítása, a manipuláció hatásmechanizmusainak megismerése, a manipulációval

szembeni védekezés. A testi-lelki egészség, a jó önismeret az egész életre meghatározó jelentőségű, ezért ezeken a területeken is fontos szerepe van a szlovák nyelv és irodalom tantárgynak. A demokráciára nevelésben és a nemzeti öntudat kialakulásában megismerik és gyakorolják a nemzetiségi jogokat, toleránsak, nyitottak, fogékonyak lesznek a különböző kultúrák iránt.

A szlovák nyelv és irodalom tantárgy az anyanyelvi kulcskompetencia fejlesztésében játszik döntő szerepet. Ezen kívül jelentősen hozzájárul a digitális, a szociális és állampolgári, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség (elnevezésű) kulcskompetenciák fejlesztéséhez. A hatékony, önálló tanulás készségeinek-képességeinek fejlesztése szintén kitüntetett szerepet kap a szlovákórákon.

5–6. évfolyam

Az alapfokú nevelés-oktatás második szakaszában az 5–6. évfolyamon töretlenül folytatódik az első szakaszban megkezdett nevelő-oktató munka. A készségek és képességek fejlesztése igazodik a korosztály jellemzőihez, életkori sajátosságaihoz. A különféle tevékenységek együttes végzése közben, az órai munkák során fejlődik a tanuló együttműködési és segítőkészsége, önismerete, kritikai érzéke, akarata, önkritikája, együttérzése. Megtapasztalja az együvé tartozás érzését, a többség és a nemzetiség egymáshoz való viszonyát, a mások iránt érzett felelősséget. A nemzetiségi és az etnikai hagyományok, ezek tudatosítása és ápolása, az új hagyományok teremtése segíti a tanuló azonosságtudatának fejlesztését, erősítését. Arra készíti őt, hogy megismerkedjen az elődök életmódjával, szokásaival, kultúrájával. Tisztelje, megbecsülje, értékelje és ápolja a hagyományokat. Az alapozó szakasz lezárása után már megteremtődött a nyelvhez való pozitív hozzáállása. Az ötödik évfolyam megkezdésekor a tanuló már rendelkezik egy alapszókinccsel. Ismeri a bizonyos témakörökön belül tanult szavakat, szókapcsolatokat, kifejezéseket és mondatokat. Minderre már lehet építeni a felső tagozatos nyelvi tanulmányokban. Megérti az utasításokat, kéréseket, az órán alkalmazott közléseket. Tud

önállóan feladatokat megoldani, és együttműködni társaival. E szakaszban is nagy hangsúlyt kap a megfelelő motiváció és a sikerélményhez jutás is. A tanuló már ismeri, és megfelelően reagál az életszerű szituációkban elhangzott egyszerű, de hosszabb megnyilatkozásokra. Gondolatait képes szóban és írásban egyaránt a kívánt módon kifejezni. Szövegértő olvasáskor megérti az olvasmány lényegét. A szövegekben megtalálja a fontos információkat, a kérdésekre a megfelelő válaszokat. E két évfolyamon is a fő cél a kommunikáció fejlesztése, mivel a nemzetiségi nyelv használata itt is a kapcsolatteremtést, az információáramlást és -cserét szolgálja. A tanulónak képessé kell válnia arra, hogy megszerzett tudását a mindennapi kommunikáció során is bátran használja. Képességeit, készségeit tovább kell fejleszteni, mélyíteni az olvasás, írás és helyesírás terén. A néma és hangos értő olvasás, a memoriterek kifejező előadása, a rendezett, tiszta füzetvezetés, az olvasható íráskép, az egyéni írás fejlesztése is nagy szerepet kap ezen a két évfolyamon. Segíteni és ösztönözni kell a tanulót, hogy ismereteit fokozatosan bővíteni tudja, felhasználva ehhez a könyvtár, az informatika és az elektronikus források nyújtotta lehetőségeket.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédértés A hallott szöveg megértése	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	A hallott szöveg lényegének megértése, a tanult szókincs és szófordulatok ismerete. A mindennapi kommunikáció alapformáinak szokás szintjén történő alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szlovák nyelvhez és irodalomhoz való pozitív viszony további mélyítése. A hallás utáni megértés továbbfejlesztése, erősítése.	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A gyakran használt, egyszerű szóbeli közlések, utasítások megértése és helyes alkalmazása.</p> <p>A tanult szavak, kifejezések jelentésének felismerése és alkalmazása szókapcsolatokban és mondatokban.</p> <p>A megismert témakörökhöz kapcsolódó olvasmányok, rövidebb szövegek megértése, a feldolgozást segítő kérdésekre helyes válasz adása.</p> <p>A szlovák nemzetiség életéhez kapcsolódó játékok, mesék, dalok, versek felismerése és lényegének, tartalmának megértése rádió- és tv-műsorokban.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – a kommunikáció alapformáit szokás szintjén alkalmazza; – megérti az órán elhangzott utasításokat, információkat, kéréseket és helyesen reagál rájuk; – megérti a tanulás során feldolgozott, ismert témájú olvasmányokat, szövegeket; – felismeri, megérti a rádió- és tv-műsorok szlovák adásában elhangzó ismerős játékok, mesék, dalok, versek lényegét; – aktív és együttműködő az órai munkában. 	<p>Magyar nyelv és irodalom: versek, szövegek.</p> <p>Ének-zene: dalok.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> szerep- és situációs játékok.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> képek, képsorozatok.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> önismeret.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szóbeli közlés, kérés, utasítás, lényegkiemelés, szövegértés, szövegfeldolgozás, rádió- és tv-műsor.
----------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédképesség	Órakeret 20 óra
Előzetes tudás	A szlovák szavak, kifejezések tiszta, hibátlan ejtése. A tanult alapszókinccs ismerete.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Az órai kommunikációban történő aktív részvétel bátorítása és segítése. A hallott szó, kifejezés, egyszerű mondat megértetése, hibátlan reprodukáltatása. A meglévő szókinccs intenzív gyarapítása igényének erősítése.	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A helyes beszédtechnika megerősítése, gyakorlása.</p> <p>A sajátos szlovák hangok tiszta, helyes képzése, kiejtése.</p> <p>A szavak és a bennük előforduló ch, ť, ä, ľ, ô hangok hibátlan ejtése.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – beszédtechnikája megfelelő, tisztán artikulál, helyesen képi a szlovák hangokat; – megérti és megfelelően használja a tanult szavakat, kifejezéseket és egyszerű mondatokat; 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i></p> <p>hangképzés, kifejezőképesség. intonáció, beszédlégzés, testtartás, gépi szöveg hallgatása.</p>

<p>Az elsajátított beszédleghzés, artikuláció, intonáció helyes alkalmazása beszédhelyzetekben.</p> <p>Az olvasmányokban, szövegekben előforduló szavak, szófordulatok, üzenetek, kérdések, egyszerű mondatok megértése más szövegekörnyezetben is.</p> <p>A gépi hang által tolmácsolt szöveg felismerése és megértése.</p>	<p>– a gépi hang által elmondott szöveget megérti.</p>	
--	--	--

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Beszédtechnika, sajátos szlovák hang, beszédhelyzet, artikuláció, gépi hang és szöveg.</p>
------------------------------------	---

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Beszédképesség Szlovák nyelven történő kapcsolattartás Szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása</p>	<p>Órakeret 78 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Aktív, kommunikációs kapcsolattartás a környezettel. Az egyszerű szövegek hallás utáni megértése.</p>	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A nemzetiségi nyelv aktív használatának segítése. A beszédbátorság és az önbizalom növelése. Az ismert órai szituációk, témakörök szókincsének bővítése. A szereplési vágy növelése.
--	--

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Az elhangzott szöveg megértése segítő kérdések felhasználásával.</p> <p>Helyes válasz adása mindennapi helyzetekben előforduló kérdésekre. Mondatok alkotása, összekapcsolása, kérdések felhasználásával.</p> <p>Magabiztos kérdés- és feleletalkotás, részvétel párbeszédben, csoportos beszélgetésben.</p> <p>A pontos, hibátlan kifejezésre való törekvés.</p> <p>Pozitív tapasztalatszerzés az önálló, összefüggő beszéd alkotása terén.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – az elhangzott szöveget megérti a kérdések segítségével; – helyesen alkalmazza a tanult szavakat, szókapcsolatokat mondatalkotás közben, kérdések felhasználásával; – megérti az egyszerű kérdéseket, válaszaiban megfelelően reagál; – képes mondanivalóját rövid, összefüggő mondatokkal kifejezni; – történetek, mesék előadása, dramatizálása során bátran szerepel; – ügyel a kifejező előadásmódra, hitelességre; 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> utasítások, kérések, kérdések, válaszok udvarias formában.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> mesék dramatizálása, versek előadása.</p> <p>Természetismeret: lakóhelyem és környezete.</p> <p>Szlovák népismeret: évszakok, ünnepek.</p>

<p>Történetek, mesék, versek kifejező előadása, dramatizálása.</p> <p>A már megismert témakörök (Én és a környezetem.</p> <p>Családom. Iskola. Napirend.</p> <p>Lakóhelyem és környezete.</p> <p>Évszakok. Ünnepek) szavainak, kifejezéseinek bővítése, felhasználása a mindennapi kommunikáció során.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – az ismert témakörök bővített szókészletét alkotó módon használja; – pontatlanságait törekszik javítani; – szívesen vesz részt az órai munkában. 	
--	---	--

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Segítő kérdés, kérdés-felelet, pozitív tapasztalat, alkotó léggör, bővített szókészlet, előadásmód.</p>
------------------------------------	--

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Olvasásértés</p> <p>Az olvasott szöveg megértése</p>	<p>Órakeret</p> <p>96 óra</p>
--	---	-------------------------------

	A néma értő és a hangos olvasás képességének fejlesztése	
Előzetes tudás	Biztos olvasástechnikai ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A szlovák nyelven történő, biztos olvasás automatizálása.</p> <p>Az értő, néma és hangos olvasás gyakorlása. Szép, kifejező és folyamatos olvasás fejlesztése.</p> <p>A szótárhasználat előkészítése. A könyvtári és az elektronikai szolgáltatások igénybevétele.</p>	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Pozitív légkör, motiváló olvasási környezet biztosítása.</p> <p>Előzetes ismeretek, élmények, tapasztalatok felhasználása a szövegek megismerése során.</p> <p>Az aktív és passzív szókincs felidézése, bővítése, alkotó felhasználása az új szövegkörnyezetben.</p> <p>Életkornak, érdeklődési körnek megfelelő ismeretterjesztő szövegek és</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – kellően motivált az értő olvasás fejlesztése iránt; – megfelelő olvasástechnikával rendelkezik; – alapszókincese már kialakult; – képes az olvasottakat megfelelő előkészítés után elolvasni, megérteni, értelmezni; – az olvasott szöveget képes segítő kérdések alapján feldolgozni, a lényegét kiemelni; 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Irodalmi alkotások, versek, mesék olvasása.</p> <p>Ismeretterjesztő művek. Mesék, versek, gyermekfolyóiratok.</p> <p><i>Informatika:</i> honlapok, gyerekoldalak az interneten.</p>

<p>szépirodalmi művek értő olvasása.</p> <p>Biztos és kifejező olvasási készség mélyítése. Törekvés a hibátlan olvasásra.</p> <p>Az értő, néma és hangos olvasás gyakorlása.</p> <p>Szép, kifejező, folyamatos olvasás fejlesztése.</p> <p>Szótár használatának megismerése.</p> <p>Az olvasottak lényegének kiemelése. Célzott kérdések feltevésével az olvasottak megértésének ellenőrzése.</p> <p>A könyvtári szolgáltatások és az elektronikai források felhasználása.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – hibáit tanári segítséggel tudja javítani; – igyekszik némán és hangosan a korosztálya tudásának megfelelően olvasni; – ismeri a szótár használatának módját, lehetőségeit; – az olvasott szöveg gondolatait, információit segítő kérdésekkel megérti; – ismeri és igénybe veszi a javasolt könyvtári és elektronikai szolgáltatást. 	<p style="text-align: center;"><i>Erkölcstan:</i></p> <p>pozitív példák, példaképek.</p> <p style="text-align: center;"><i>Szlovák</i></p> <p><i>népismeret:</i></p> <p>népköltészeti alkotások, mese- és történeti hősök.</p>
--	---	--

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Motiváló környezet, szépirodalom, folyóirat, folyamatos olvasás, szótár, könyvtárhasználat, elektronikus forrás, honlap, gyerekoldal.</p>
------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Irodalmi kultúra Irodalmi művek és népköltészeti alkotások értelmezése	Órakeret 40 óra
Előzetes tudás	A tanult, feldolgozott szépirodalmi művek, népköltészeti alkotások ismerete. Az olvasott művek jellegzetességeinek felismerése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Az irodalmi ismeretek bővítése.</p> <p>Az életkornak megfelelő irodalmi művek, népköltészeti alkotások feldolgozása, az önálló, értő olvasás továbbfejlesztése.</p> <p>A költői nyelv sajátosságainak felismerése. Népköltészeti alkotások élményszerű befogadása, kifejező előadása, memorizálása.</p> <p>A szöveg- és verselemzésben való jártasság fejlesztése.</p>	

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Mesék, versek értő, élményt nyújtó olvasása.</p> <p>Népköltészeti és műköltészeti alkotások önálló, kifejező előadása.</p> <p>Aktív részvétel dramatizálásban, párbeszédben.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – a tanult nép- és műköltészeti alkotásokat kifejezően, élményszerűen olvassa; – szívesen kapcsolódik be dramatizálásba, vállal szerepeket; 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> irodalmi művek, alkotások, mesék, versek előadása, improvizálás.</p>

<p>A nemzetiségi élethez kapcsolódó versek, mesék, történetek, dalok megértése, majd ezek kifejező előadása társaknak.</p> <p>A Nad Tatrou sa blýska, Daj Boh šťastia című dalok elsajátítása</p> <p>Memoriter:</p> <p>18 gyermek- és népdal ismerete, pl.:</p> <p>Pod tým naším okienočkom</p> <p>Moje milé premilené jahody</p> <p>Hore dedinou mládenci idú</p> <p>Sedemdesiat' sukien mala</p> <p>Mám ja kosu</p> <p>Kysúca, kysúca</p> <p>Nebola som veselá</p>	<ul style="list-style-type: none"> – felismeri a jellemzők alapján a nép- és műköltészeti alkotásokat; – tizenhét dalt, hat verset emlékezetből is fel tud idézni, elő tud adni. – a Nad Tatrou sa blýska, Daj Boh šťastia című dalokat ismeri, elő tudja adni. 	<p><i>Ének-zene:</i> dalok előadása.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> művek élethű megjelenítése, szerepjáték.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> vizuális megjelenítés, rajz, báb-, jelmez-, kellékkészítés.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> példaadás, megítélés, kritika és vélemény.</p>
--	--	---

<p>Mala som ja ve fertuške čerešne</p> <p>Anička dušička</p> <p>Ej padá, padá rosička</p> <p>Po nábrežíkoník beží</p> <p>Dievča čo robíš</p> <p>Čie sú to húsiky na tej vode</p> <p>Krásna, krásna</p> <p>Z Východnej dievčatá</p> <p>Pri Prešporoku na Dunaji</p> <p>A szlovák gyermekirodalom szerzőinek versei pl.:</p> <p>Mária Rázusová Martáková: <i>Lastovičky</i></p> <p>Jarmila Štítnická: <i>Zbohom prázdniny</i></p> <p>Milan Rúfus: Riekanka o mamkách, Zimná modlitbička</p> <p>Magyarországi szlovák szerzők versei pl.:</p> <p>Alexander Kormoš: <i>Jeden, dva, tri</i></p>		
--	--	--

Gregor Papuček: Sedím v káre naklonený, Šarkan Imrich Fuhl: <i>Spomienky</i>		
--	--	--

Kulcsfogalmak/ fogalma	Népköltészet, műköltészet, dramatizálás, szerepjáték.
---------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Az írás Az íráshasználat, íráskészség fejlesztése	Órakeret 40 óra
Előzetes tudás	Szavak, szó szerkezetek biztos másolása, írása nyomtatott és írott szövegről.	
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	Az írás eszközszintű gyakoroltatása. Írásszokások mélyítése, megszilárdítása. Esztétikus, olvasható, rendezett, egyéni íráskép kialakításának ösztönzése.	
Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
Az alapszókinccs ismert szavainak, kifejezéseinek, mondatoknak helyes, hibátlan	A tanuló – ismeri az írás alapvető funkcióját;	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> tempó, ritmus a kézírásban, megfelelő

<p>írása másolás során, kézírásos és nyomtatott formáról.</p> <p>Szavak, rövid mondatok hallás utáni írása, kevés hibával.</p> <p>Megfelelő tempójú, lendületes, egyéni írás gyakorlása.</p> <p>Tiszta, gondos, tetszetős fűzetvezetés megtartása.</p> <p>Gazdaságos szövegelrendezés, megfelelő külalakú, rendezett kézírás gyakorlása.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – eszközként tudja használni azt, ismert szöveget helyesen másol írott és nyomtatott formáról; – tollbamondás során kevés hibát vét; – írásképe egyéni, olvasható, rendezett és esztétikus; – kézírása lendületes, folyamatos, szövegelrendezése megfelelő; – előforduló hibáit segítségével képes javítani. 	<p>elrendezés, rendezettség, pontos megfigyelés, helyes megjelenítés.</p>
--	--	---

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Kézírás, egyéni íráskép, írástempó, szövegelrendezés, fűzetvezetés, olvashatóság.</p>
------------------------------------	--

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Írás, szövegalkotás</p>	<p>Órakeret 30 óra</p>
--	----------------------------	----------------------------

	Nyelvhelyességi ismeretek tudatosítása, erősítése Helyesírási készség fejlesztése
Előzetes tudás	A tanult nyelvhelyességi ismeretek megfelelő alkalmazása. Nyelvtanilag helyes mondatok alkotása.
A tematikai egység nevelési- fejlesztési céljai	A biztos és hibátlan helyesírás erősítése másolással és hallás után. A ritmikai törvény hibátlan alkalmazásának elősegítése. A hiba nélküli elválasztás, szótagolás, mondatkezdés, befejezés gyakoroltatása. A tulajdonnevek helyesírásának fejlesztése. Rövid szövegek minta alapján történő összeállításának fejlesztése.

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Az ismert szavak, kifejezések, rövid, összefüggő mondatok helyes, hibátlan írása tollbamondáskor.</p> <p>Másolás írott és nyomtatott formáról.</p> <p>Másoláskor a mondatkezdés és befejezés hibátlan jelölése.</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – nyelvtani ismeretei alaposak, rendszerezettek; – tollbamondáskor kevés hibát vét; – hibátlanul másol írott és nyomtatott formáról; – helyesen tud egyszerű, rövid mondatokat írásban alkotni; 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> helyesírás, írás, másolás, tollbamondás, írott és nyomtatott forma, helyesírási szabályok, nyelvtanilag helyes mondatok, párbeszéd, képleírás, levél írása.</p>

<p>Egyszerű, rövid mondatok nyelvtanilag helyes képzése írásban.</p> <p>Az elválasztás, szótagolás szabályainak, a ritmikai törvény hibátlan alkalmazása.</p> <p>Tulajdonnevek hibátlan írása.</p> <p>y-ý a szavakban, kivételek helyesírása.</p> <p>A már rögzült szabályok felismerése és alkalmazása az írásbeli feladatok végzése során.</p> <p>Rövid szövegek, párbeszédek összeállítása.</p> <p>Képleírás készítése.</p> <p>Levél, e-mail írása.</p> <p>A felismert hibák önálló javítása.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – helyesen jelöli a szavak időtartamát; – ismeri az elválasztás, szótagolás szabályait és helyesen alkalmazza őket; – helyesen írja a tulajdonneveket és az y-ý betűket a szavakban; – írásbeli feladatokban hibátlanul alkalmazza a ritmikai törvényt; – ismeri a tanult szabályokat, melyeket írása során alkotó módon felhasznál; – össze tud állítani minta alapján rövid szövegeket; – tud képleírást készíteni, levelet, e-mailt írni; – előforduló hibáit képes önállóan javítani. 	<p style="text-align: center;"><i>Informatika:</i></p> <p>e-mail írása és fogadása.</p>
--	--	---

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Másolás, tollbamondás, mondatképzés, tulajdonnév, nyelvtani szabály, párbeszéd, képleírás, levél.
----------------------------	---

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanulóban alakuljon ki érdeklődés, motiváció a szlovák nyelv és kultúra iránt.</p> <p>A közös tevékenységek során mutasson érdeklődést, legyen kellően motivált, nyitott, kezdeményező, aktív. Tudja magát szlovák nyelven kifejezni, legyen képes környezetével e nyelven kapcsolatot teremteni. Ismerje és használja megszerzett tudását, ismereteit és a mindennapos érintkezés udvarias nyelvi formáit.</p> <p>Fejezze ki gondolatait megfelelő módon, érthetően. Stílusát a mindenkori beszélgető partnerhez igazítsa.</p> <p>Bővíljenek ismeretei a szlovák nemzetiségi hagyományokról, őrizze és ápolja a nemzetiségi kultúrát.</p> <p>Hallás után legyen képes megoldani az ismerős, gyakorolt feladatokat.</p> <p>Kapcsolódjon be párbeszédbe, legyen képes irányított kommunikációra tanáraival, társaival.</p> <p>Szerezzen jártasságot a néma, értő és a hangos értő, kifejező olvasásban.</p> <p>Értse meg az olvasás során az olvasottak lényegét, tartalmát, segítő kérdésekre tudja azt elmondani. Legyen képes az elhangzott szövegből egyszerű információkat kiemelni.</p>
---	---

	<p>Hangos olvasás során ügyeljen a helyes artikulációra, a pontos, érthető, folyamatos olvasásra.</p> <p>Váljon képessé rövidebb terjedelmű szövegek önálló elolvasására, megértésére, írásbeli feldolgozására.</p> <p>Tanult nyelvtani ismeretei legyenek rendszerezettek, s azokat írása során alkalmazza megfelelően.</p> <p>Másoljon hibátlanul egyszerű írott és nyomtatott szövegről. Írjon hibátlanul tollbamondást. Hibáit tudja segítséggel javítani.</p> <p>A tanuló írásképe legyen egyéni, olvasható, rendezett és esztétikus.</p> <p>Tegyen szert könyvtárhasználati ismeretekre. Legyen képes az ajánlott elektronikai szolgáltatásokat tanulása során alkotó módon felhasználni.</p> <p>Tudja felidézni a megismert és elsajátított memoritert, s tudja előadni társainak.</p>
--	---

7–8. évfolyam

Az alapfokú oktatás utolsó két évfolyamán lezárul az alapozó nyelvfejlesztés, a tanuló eléri az alapfokú nyelvi készség szintjét.

A tanuló tisztában van azzal, hogy személyes boldogulásának egyik fontos feltétele a használható nyelvtudás. A feldolgozott tartalmak révén bepillant az anyaországi és a magyarországi szlovák kultúrába, és lehetősége nyílik azt összevetni a magyarral. A tanuló ismeri a szlovák gyermekirodalom kiemelkedőbb képviselőjét és egy-egy irodalmi

alkotását, tisztában van azok tartalmával. Ismer néhány, a mai magyarországi szlovák költők által írt verset, melyeket szöveghűen fel is tud idézni. A nyelvtanulás során kapott pozitív visszajelzések önbizalmat adnak neki, és néhány alapvető nyelvtanulási stratégia elsajátításával megteszi az első lépéseket az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

A 7–8. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja a tanuló szlovák nemzetiségi nyelvi kommunikatív kompetenciájának fejlesztése. Ez továbbra is szoros kölcsönhatásban történik az adott életkori szakaszra megfogalmazott nevelési célokkal és más kulcskompetenciák fejlesztésével, elsősorban az anyanyelvi kommunikáció, a szociális kompetencia, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség, valamint a hatékony, önálló tanulás területén. Egyre nagyobb szerepet kap a digitális kompetencia. A tanulás tartalmi révén további kapcsolódási pontok alakulnak ki a természettudományos és technikai kompetencia, valamint a munkaformák révén a kezdeményezőképeség fejlesztésével.

A nyelvi készségek fejlesztése komplex módon történik, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben természetes módon összekapcsolódnak. Kommunikációs helyzetekben bátran és aktívan használja elsajátított nyelvtudását, megvalósítja beszédszándékait. Kialakul benne a megfelelő önbizalom, hogy – kifejezően és helyesen – alapszinten alkalmazza a szlovák nyelvet különböző beszédhelyzetekben. Ismert szituációkon keresztül folyamatosan bővíti szókinését, nyelvtani ismeretei körét. A tanuló szlovák nemzetiségi nyelven történő szóbeli megnyilvánulása jól artikulált, folyamatos és kifejező. Az olvasás technikája szlovák nemzetiségi nyelven – mind a néma, mind a hangos olvasás esetén – biztos alapokon nyugszik. Írástechnikája annyira fejlett, hogy nyelvhelyességi és nyelvtani szempontból súlyos hibákat nem vét. Írásban önállóan tud rövid, egyszerű szövegeket alkotni. Ismeri a levél, az e-mail, a képeslap és a meghívó fogalmát, melyeket meg is tud szerkeszteni írásban, szóban egyaránt.

A tanulási kedvet fokozza, ha a tanuló változatos munkaformák, értelmes tevékenységek és érdekes, kihívást jelentő feladatok keretében is fejlesztheti nyelvtudását. Ebben a fejlesztési szakaszban tovább bővül azoknak a nyelvtanulási stratégiáknak a köre, amelyeket a tanuló megismer és alkalmaz a nyelvórákon. Ezek fokozatos elsajátítása

lehetővé teszi számára, hogy az iskolán kívül is egyre inkább hasznosítsa, fejlessze nyelvtudását.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédértés	Órakeret 68 óra
Előzetes tudás	A hallott beszéd, hallott szöveg megértése. A szlovák nyelv és gyermekirodalom és a magyarországi szlovák szerzők verseinek tevékenységeken, élményeken alapuló ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A beszéd hallás utáni megértésének folyamatos fejlesztése. A szóbeli kommunikáció fejlesztése és elősegítése. A rövid, világos és egyszerű szövegek lényegének hallás utáni megértetése. Beszédfordulatok felismerése, és ezekből következtetés a szövegek témájára, tartalmára.</p> <p>A mindennapi témakörökben elhangzó szövegekben a beszélők gondolatmenetének követése.</p> <p>A megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.</p>	

Ismeretek/Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
Az általános és ismert témakörökben a szóbeli közlés és az alapvető információk hallás utáni megértése. Hallás utáni közlésre adott megfelelő reagálás.	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> kommunikációs helyzetek, rövid

<p>Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése.</p> <p>A tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan.</p> <p>Az ismeretlen, olvasott, látott, hallott szöveg lényegének megértése. Az így megszerzett szókincs bővítése.</p> <p>A mindennapi helyzetekben megismert szófordulatok használatának megértése.</p> <p>Különböző beszélők egyre nagyobb biztonsággal való megértése a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban (szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat megismételve beszélnek). A hallott, alapszintű gépi szövegek háromszori meghallgatás utáni, szótár nélküli megértésének és lényegi összefoglalásának fejlesztése.</p> <p>Helyes intonáció használata.</p> <p>A köznyelvi szókincs bővítése, törekvés kifejező nyelvhasználatra.</p>	<p>párbeszéd, interaktív feladatok.</p> <p><i>Ének-zene,</i> <i>Vizuális kultúra:</i> dalok, versek, képekkel illusztrált mesék hallgatása, képi megjelenítése.</p> <p><i>Dráma és</i> <i>tánc:</i> szerepjáték, szituációs játékok, dramatizálás.</p> <p><i>Szlovák</i> <i>népismeret:</i> a magyarországi szlovákok mai dialektusai.</p> <p><i>Földrajz:</i> Magyarország tájegységei.</p>
---	--

<p>Az audiovizuális médiában előforduló információk felismerése, lényegének (a megértett szavakon keresztül) kikövetkeztetése.</p> <p>Helyes válasz adása a megismert témakörökhöz kapcsolódó olvasmányokról, szövegek megértéséről szóló, illetve a feldolgozást segítő kérdésekre. A szlovák nemzetiség életéhez kapcsolódó játékok, mesék, dalok, versek megismerése, lényegének, tartalmának megérése. A kulcsszavak helyes használatának gyakorlása.</p> <p>A magyarországi szlovák dialektusok megkülönböztetése, megértése, felismerése.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Kommunikációs helyzetek, párbeszéd, beszédértés, közlés, szókincsbővülés, utasítás, szóbeli közlés, kérdés, lényegkiemelés, szövegértés, audiovizuális média, szerepjáték, szituációs játék, dramatizálás.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Beszédképesség Aktív részvétel a kommunikációban</p>	<p>Órakeret 58 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A szlovák nyelv alapszintű használata megfelelő önbizalommal. Begyakorolt beszédfordulatokkal folytatott kommunikáció. Képleírás az alapszókincs használatával.</p>	

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A mindennapi kommunikációban való részvétel bátorítása. A helyes, kifejező beszédre nevelés (kiejtés, intonáció, beszédtempó). Vélemények, gondolatok egyszerű megfogalmaztatása a kapcsolódó szókincs bővítésével. A társakkal és felnőttekkel történő kapcsolatteremtés megalapozása az udvariassági (verbális) normák betartatásával. Emberek, helyek, tárgyak leírásának, jellemzésének fejlesztése. A segítségkérés és segítségadás párbeszéd formában történő kifejezésének elősegítése tipikus beszédfordulatok használatával.</p>
---	--

Ismeretek/Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Az érthető, kifejező beszéd fejlesztése. Az esetleges nyelvi-kiejtési hibák felismerése és javítása.</p> <p>Egyszerűbb, tényszerű információk megszerzése és továbbadása.</p> <p>Vélemény, gondolat, érzés kifejezése egyszerűbb nyelvi eszközökkel, törekedve a hibátlan kiejtésre, pontos mondat szerkezetek megalkotására. Élmények egyszerű, érthető, hiteles formában történő megfogalmazása.</p> <p>Az életszerű, spontán kommunikációs helyzetekben történő bekapcsolódás.</p> <p>A beszélgetés során meg nem értés esetén ismétlés, magyarázat kérése, visszakerdezés alkalmazása, szükség esetén</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> dramatizálás, helyzetgyakorlat, leírás, szituációs gyakorlat, szerepjáték, véleménykülönbségek kifejezése.</p> <p><i>Erkölcstan:</i> társas kapcsolatok – család, otthon; az ember az időben – gyermekkor,</p>

<p>a saját mondanivaló átfogalmazása, egyszerűsítése, pontosítása a kommunikáció fenntartása érdekében. A beszélgetés strukturálása szempontjából fontos alapelemek megismerése és alkalmazása (pl. a kommunikáció fenntartása, követése, lezárása).</p> <p>A leírás, bemutatás, külső-belső jellemzés gyakorlása a már megismert szókincs alkalmazásával. Ábrák, képek, illusztrációk szöveggel való kapcsolatának felismerése.</p> <p>Részvétel ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben.</p> <p>A már megismert témakörök bővített szókészletének alkotó módon történő alkalmazása, új témakörök alapszókincsének elsajátítása és használata:</p> <p>Család. Iskola, barátok, szabadidő, zene, mozi, színház, kultúra. Otthon. Étkezés, étterem, vendégség. Lakóhely és környezete. Ünnepek, hétköznapi rutin. Közlekedés. Utazás bel- és külföldön. Természet. Környezetünk védelme. Utazás. Szálloda. Bevásárlás. Egészség. Sport. Idő, időjárás.</p> <p>A magyarországi szlovák és a szlovák nyelvű sajtó nyomtatott és elektronikus változatai, média és tömegkommunikáció.</p>	<p>felnőttkor, öregkor; szokások, társadalmi szabályok; barátság, szeretet, tisztelet, egymás segítése.</p> <p><i>Szlovák népismeret:</i> családunk története, az én szlovák nemzetiségi városom, falum; találkozás a múlttal: szlovák nemzetiségi ünnepeink eredete és szokásrendje.</p> <p><i>Földrajz:</i> éghajlat és lakóhelyek; időjárási, éghajlati elemek; természeti katasztrófák.</p> <p><i>Ének-zene:</i> zenehallgatás.</p>
--	---

	<p><i>Dráma és tánc:</i> színház, előadások.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> múzeumok, kiállítások.</p> <p><i>Informatika:</i> az információs technológián alapuló kommunikációs eszközök, formák használata.</p>
--	---

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kapcsolatteremtés, szituációs gyakorlat, helyzetgyakorlat, leírás, jellemzés, kommunikációs helyzet, kommunikációs cél, sport, napirend, napszak, időjárás, szám, idő, hobbi, szabadidős tevékenység, étkezés, utazás, vásárlás, szolgáltatás, kultúra, szórakozás, egészség-betegség, informatika, internet, magyarországi szlovák tömegkommunikációs médium.
----------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Beszédkésztség Szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása	Órakeret 40 óra
Előzetes tudás	Felkészülés után rövid szövegek előadása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Összefüggő beszéd elsajátítása saját magáról és közvetlen környezetéről.</p> <p>Rövid, egyszerűbb történetek mesélése. Egyszerűbb állítások, összehasonlítás, magyarázat, indoklás megfogalmazása.</p> <p>A megértést segítő legfontosabb stratégiák alkalmazása.</p> <p>Törekvés erősítése a helyes kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazására.</p>	

Ismeretek/Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témákról, felkészülés után. Történet elmesélése, élménybeszámoló, előre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal.</p> <p>Minta alapján összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoporthoz, cselekvéssorok összekapcsolása. Törekvés az esetleges pontatlanságok javítására.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> rövid történetek, élménybeszámolók, előadás, prezentáció, témakifejtés, összefoglalás.</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> szerepek, dramatizálás.</p>

<p>A mondanivaló jelentésének pontosítása, tisztázása a testbeszéd tudatos alkalmazásával.</p> <p>Csoportos előadás, prezentáció jegyzetek alapján.</p> <p>Önálló vagy csoportban létrehozott alkotás rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát készítése, kiállítása, szóbeli bemutatása és értékelése).</p> <p>A tanult szavak, szókapcsolatok helyes alkalmazása mondataalkotás közben, kérdések felhasználásával.</p> <p>A mondanivaló rövid, összefüggő mondatokkal való kifejezése.</p> <p>Történetek, mesék előadása, aktív részvétel dramatizálásukban.</p>	<p><i>Vizuális</i></p> <p><i>kultúra</i>: leírások (pl. képleírás, tanulói munka bemutatása), projektmunka.</p>
--	---

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Élménybeszámoló, szerepjátszás, dramatizálás, önkifejezés, prezentálás, csoportmunka, projektmunka, előadás, hiteles előadásmód, képleírás, témátömörítés, összefoglalás, önértékelés, társértékelés.</p>
------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Olvasásértés	Órakeret 50 óra
Előzetes tudás	Biztos olvasástechnikai ismeretek mind a néma, mind a hangos olvasás terén. A tanuló olvasása jól érthető – artikulált, kifejező és folyamatos. Szótár- és (elektronikus) könyvtárhasználata önálló. Az egyszerű, olvasott szövegek lényegének, tartalmának megértése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A különböző műfajú, ismert és ismeretlen szöveg feldolgozási módszereinek (tükörfordítás, összegzés) elsajátíttatása, azok lényegi megértésének segítése. Az olvasott szöveg tartalmi tömörítésének bemutatása. Szépirodalmi mű művészi élményt nyújtó előadásának belső igényé emelése.	

Ismeretek/Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>A hangos olvasás mellett a néma, értő olvasás előtérbe helyezése.</p> <p>A szótárhasználat alkalmazásának elmélyítése, gyakorlása.</p> <p>Szótár segítségével, különböző tartalmú és műfajú szövegtörzsek fordításának gyakorlása magyarról szlovák, illetve szlovákról magyar nyelvre. A könyvtári szolgáltatások és az elektronikai források esetenkénti igénybevétele.</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> képleírás, bemutatás, leírás, jellemzés; sajtótermékek.</p> <p><i>Informatika:</i> az internet használata a fordítási munka során (szótár, szinonima szótár,</p>

<p>Az aktív és a passzív szókinccs bővítése változatos szövegek olvasásával, feldolgozásával. Bővülő szókinccsel megfogalmazott szövegek megértése (pl. leírás, történet, párbeszéd a tanulóhoz közel álló témákról). Kérdések feltevésével az olvasott témák megértésének ellenőrzése.</p> <p>Lényeges információk megtalálása, kiemelése ismert és ismeretlen szövegekben (pl. hirdetésben, prospektusban, étlapon és menetrendben, rövid újságcikkben, programfüzetben).</p> <p>A magyarországi szlovák irodalmi írók egyes műveinek megismerése, élményszerű, kifejező előadása olvasáson keresztül pl.:</p> <p>Mária Fazekasová: <i>Sú takí, Vraciame sa</i>; Juraj Dolnozemský: <i>To naše bludárstvo</i>; Imrich Fuhl: <i>Cestou domov</i>; Gregor Papuček: <i>Doma</i>; Alexander Kormoš: <i>Topol</i>.</p>	<p>állandósult kifejezések felhasználása).</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> szöveg és kép közötti összefüggés feltárása.</p>
---	---

Ismeretek/Fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Egyéni, olvasható, rendezett és esztétikus íráskép kialakítása. Lendületes, folyamatos kézírás, megfelelő szövegrendezés.</p> <p>Egyszerű írásbeli feladatok megoldása másoláson és tollbamondáson keresztül. Hibátlan másolás írott és nyomtatott formáról. Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témákról, különböző</p>	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> tollbamondás, szövegmásolás, fogalmazás.</p>

<p>szövegtípusok létrehozása (pl. leírás, élménybeszámoló, párbeszéd).</p> <p>A nyelvtani szabályok alapos ismerete (ragozható szófajok, többjelentésű szavak, ritmustörvény, y–ý használata főnevek esetében...).</p> <p>Szótár segítségével, ismert témakörben meghatározott, nyelvileg helyes szövegek létrehozásának gyakorlása. Gyakori írásbeli műfajok legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyeinek követése saját írásmű létrehozásában.</p> <p>Egyszerű szövegek írása kommunikációs céllal (pl. levél, e-mail, képeslap, meghívó, sms üzenet).</p> <p>Egyszerű írásos minták követése, kreatív átdolgozása, aktuális, konkrét és személyes tartalmakkal való megtöltése (pl. egyszerű, személyes témákról minta alapján vers, modern popzene mintájára dalszövegírás).</p> <p>Saját gondolatok, vélemények írásban történő lejegyzése, az ezekben esetlegesen vétett nyelvtani szabálytalanságok felismerése és korigálása.</p>	<p><i>Informatika:</i></p> <p>szövegkiemelés, internetes vagy sms-ben használt emotikon, rajz, ábra, diasor.</p>
--	--

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Olvasástechnika, értő olvasás, szövegműfaj, párbeszéd, leírás, képleírás, bemutatás, újság, magazin, cikk, jelentéstartalom, nyomtatott-elektronikus szótár, szövegtömörítés, aktív és passzív szókincs.</p>
------------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Írás, helyesírás, fogalmazás	Órakeret 68 óra
Előzetes tudás	A tanuló írásbeli munkáiban súlyos nyelvhelyességi hibák nincsenek. A ritmikai törvény hibátlan alkalmazása. Egyszerűbb mondatok írása; mintát követve különböző műfajú, a tanulók életkorának megfelelő témájú szövegek alkotása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A szlovák nemzetiségi nyelv kreatív alkalmazásának fejlesztése, egyszerű szövegek íratása a tanulókat érdeklő, ismert témákról. A legfontosabb szövegtípusok, írásbeli műfajok sajátos szerkezeti stílusjegyeinek, formai-strukturális követelményének gyakoroltatása, bővítése. A szlovák helyesírási normák, helyesírási szabályok gyakorlatban való alkalmazásának fejlesztése.	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rendezett íráskép, nyelvhelyesség, magánlevél, e-mail, meghívó, központozás, tollbamondás, másolás, fogalmazás, szótárhasználat, tükörfordítás.
----------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Irodalmi kultúra	Órakeret 40 óra
--------------------------------------	------------------	--------------------

Előzetes tudás	Az életkornak megfelelő irodalmi művek, népköltészeti alkotások önálló, értelmező olvasása. A költői nyelv sajátosságainak ismerete. Népköltészeti alkotások élményszerű befogadása, kifejező előadása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Irodalmi ismeretek bővítése. Szöveg- és verselemzésben való jártasság. Népköltészeti és szépirodalmi alkotások élményszerű befogadása, kifejező előadása, memorizálása.

Tevékenységek/Ismeretek	Követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Szövegek önálló, értő olvasása, különböző versek feldolgozása, szóbeli tartalmi összegzése. Törekvés a különböző irodalmi művek igényes, kifejező előadására pl.:</p> <p>Ludo Ondrejov: <i>Syn môj milený</i></p> <p>Mária Ďuričková: Pán doktor povedal</p> <p>Milan Rúfus: Modlitba za rodičov, Slovenčina</p> <p>Krista Bendová: Ako Jožko Pletko...</p>	<p>A tanuló</p> <ul style="list-style-type: none"> – a tanult nép- és műköltészeti alkotásokat kifejezően, művészi átéléssel olvassa; – aktívan bekapcsolódik dramatizálásba, szerepeket vállal; – felismeri és röviden jellemzi a nép- és műköltészeti alkotásokat; – magyarországi és anyaországi irodalmi képviselők alkotásaiból 	<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> vers, próza, memoriter, hasonlóságok-különbségek a szlovák és a magyar gyermekirodalomban (mondanivaló, szerkezet).</p> <p><i>Dráma és tánc:</i> szerepjáték, dramatizálás.</p> <p><i>Szlovák népismeret:</i> népdal,</p>

<p>További szlovák és magyarországi szlovák népdalok megismerése pl.:</p> <p>Dobru noc má milá dobrú noc; Krásna, krásna keď si húski pásla?; Okolo Šopronu; Trávička zelená, zelenaj sa; Ňebud'e to ždicki tag; Ej pekná ruža; Ňeňi lepši jako z jara; Straŕila som partu; Čie sa to koňe; Visokí jalovec...</p> <p>A magyarországi szlovák irodalmi írók egyes műveinek megismerése, azok memorizálása pl.:</p> <p>Mária Fazekasová: <i>Sú takí, Vraciame sa</i></p> <p>Juraj Dolnozemský: Tancujme spolu, To naše bludárstvo, Naša dedina</p> <p>Imrich Fuhl: Korene sú pod zemou, Láska rozdrobená, Cestou domov</p> <p>Gregor Papuček: Zdravím ŕa škola, Vyznanie, Nepoznám krajšiu reč, Doma, Návraty.</p>	<p>részleteket tud felidézni (például):</p> <p>Mária Fazekasová: <i>Sú takí</i></p> <p>Juraj Dolnozemský: <i>Naša dedina</i> (részlet)</p> <p>Gregor Papuček: <i>Nepoznám krajšiu reč</i> (részlet)</p> <p>Milan Rúfus: <i>Slovenčina</i>.</p> <p>– népdalokat felidéz és előad (például):</p> <p>Čie sa to koňe; Ej pekná ruža; Okolo Šopronu; Trávička zelená, zelenaj sa...;</p> <p>– fel tud sorolni szlovák és magyarországi szlovák gyermekirodalmi képviselőket, jellemezni tudja olvasott műveiket.</p>	<p>gyermekdal, írók, költők munkássága.</p>
--	---	---

<p>Alexander Kormoš: Polyfónia, Jazyk, Pozdrav mame, Topoľ</p> <p>Szlovák irodalom képviselői: a fenti írók, költők életrajzának megismerése.</p>		
---	--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Memoriter, vers, próza, dramatizálás, népdal, gyermekdal, életrajz, anafora, episztrofa, metafora.
----------------------------	--

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	<p>A tanuló szóbeli kommunikációja feleljen meg az alapfokú követelményeknek.</p> <p>Legyen képes rövidebb szövegek lényegének hallás utáni megértésére. Legyen megfelelő tudása és önbizalma a mindennapi kommunikációban való részvételre.</p> <p>Beszéde legyen kifejező, ne ejtsen nyelvhelyességi szempontból súlyos hibákat. Véleményét, gondolatait tudja kifejezni egyszerű formában. Ismerje az udvariassági normákat társai és a felnőttek irányába történő kommunikációjában.</p> <p>Ismerjen a szlovák nemzetiség életéhez kapcsolódó játékokat, dalokat, meséket, verseket. Ismerje a szlovák gyermekirodalom kiemelkedőbb képviselőit, azok egy-egy alkotását.</p> <p>Sajátítsa el a jellemzés képességét. Megszerzett tudását tudja önállóan alkalmazni személyek, helyszínek, tárgyak leírásában.</p> <p>Ismerje és használja a közismereti témák tipikus beszédfordulatait.</p> <p>A mindennapos kommunikációs helyzetekben használja bátran nyelvtudását, szókincsét a segítségkérés és segítségadás, a bemutatkozás, a család, az iskola, a lakóhely, a napirend, a közlekedés és utazás, a posta, a telefon, a szálloda, az étterem, a</p>
--	--

	<p>vendégség, a bevásárlás, a mozi, a színház, az egészség-betegség, a sport, az idő és az időjárás témaköreiben.</p> <p>Ismerje és alapszinten alkalmazza a tükörfordítás és az összegzés fogalmait. Legyen rálátása a szlovák nyelvű sajtó világára. Ismerje a nemzetiségi nyelven fellelhető sajtó nyomtatott és elektronikus formáit.</p> <p>Írásképe és írástempója tükrözze a korának megfelelő szintet. Ismerje a legfontosabb szövegtípusok formai-strukturális követelményeit, így legyen képes strukturálisan jól megkoreografált magánlevelek, képeslapok, meghívók létrehozására.</p>
--	---

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A Pedagógiai Program érvényességi ideje

1. Az iskola 2020. szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamon szervezi meg először nevelő és oktató munkáját e Pedagógia Program alapján.
2. A Pedagógiai Program felmenő rendszerben kerül bevezetésre.
3. Ezen Pedagógiai Program érvényességi ideje négy tanévre – azaz 2016. szeptember 1. napjától 2020. augusztus 31. napjáig – szól.

A Pedagógiai Program értékelése

1. A Pedagógiai Programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

- A nevelők szakmai munkaközösségei és a szaktanárok minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
- 2. A 2016-2020. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a Pedagógiai Program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen Pedagógiai Programot módosítani kell, vagy teljesen új Pedagógiai Programot kell kidolgoznia.

A Pedagógiai Program módosítása

1. A Pedagógiai Program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola igazgatója;
 - a nevelőtestület bármely tagja;
 - a nevelők szakmai munkaközösségei;
 - a szülői munkaközösség;
 - az iskola fenntartója.
2. A tanulók a Pedagógiai Program módosítását az intézményi tanács vagy az iskolaszék diák-önkormányzati képviselői útján az intézményi tanácsnak, illetve az iskolaszéknek javasolhatják.
3. A Pedagógiai Program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé. A Pedagógiai Program elfogadása előtt ki kell kérni az iskolai szülői szervezet véleményét.
4. A Pedagógiai Program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.
5. A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola Pedagógiai Programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.

2. A házirend elolvasható az iskola honlapján. Az iskolai honlap internet címe: www.nezsasuli.hu
3. A Pedagógiai Programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
4. A Pedagógiai Program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola honlapján;
 - az iskola fenntartójánál;
 - az iskola irattárában;
 - az iskola könyvtárában;
 - az iskola nevelői szobájában;
 - az iskola igazgatójánál;
 - az iskola igazgatóhelyetteseinél;
 - a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél;
 - a Turul teleház és könyvtárban;
 - a beiskolázási körzet óvodai intézményeiben.